ROK XV. Nr. 262 (4580) WILNO, sobota 24 września 1938 r. Cena 15 gr

KURJER WILEŃSKI

Nowogródzki, Grodzieński, Suwalski, Poleski i Wołyński

W Czechosłowacji powszechna mobilizacja

Historyczny dzień w Godesberg

Mobilizacja

PRAGA. (Pat). Prezydent republiki wydał dekret o powszechnej mobilizacji.

(Tel. Wł.) Przez radio w Pradze został ogłoszony dekret mobilizacyjny. Szereg roczników wezwanych zostało pod broń w ciągu 6 godzin z zapasem jedzenia na 2 dni

Obywatele amerykańscy wezwani do opuszczenia Czechosłowacji

WASZYNGTON (Pat). Departament stanu podaje, że poseł St. Zjednoczonych w Pradze wezwał obywateli amerykańskich, zamieszkałych w Czechosłowacji do niezwłocznego opuszczenia kraju.

Rokowania były już zerwane

GODESBERG (Pat). Reuter donosi: brytyjska delegacja oficjalnie ogłosiła, że sir Neville Chamberlain skierował list do kanclerza Hitlera. Rozmowa między obu mężami stanu, która miała się odbyć wczoraj rano, została odłożona.

LONDYN. (Pat.) Londyn w ciągu całego dnia oczekiwał wiadomości z Godesberg. Nastroje w Londynie, jakie wytworzyły się w ciągu popołudnia, wskazywały na to, że szerokie koła społeczeństwa angielskiego liczyły się z poważnymi trudnościami.

Powszechnie przypuszczano już po południu, że rokowania Chamberlain'a z Hitlerem się załamały i że premierowi brytyjskiemu nie pozostanie nic innego, jak powrócić do Londynu z rezultatem negatywnym.

Wydarzenia, które doprowadziły do takich nastrojów, przedstawiają się następująco:

W ciągu czwartkowych rozmów między Chamberlainem i Hitlerem kanclerz Rzeszy oświadczyć miał premierowi brytyjskiemu, że musi się domagać załatwienia całokształtu spraw, dotyczących przyszłości Czechosłowacji.

Premier Chamberlain odpowiedzieć miał na to, że instrukcje jego co do prowadzenia rokowań z kanclerzem Hitlerem ograniczone są ramami propozycyj, osiągniętych w konsultacji londyńskiej między W. Brytanią i Francją.

Powróciwszy wczoraj wieczorem do hotelu, premier Chamberlain skomunikował się telefonicznie z lordem Halifaxem i z innymi członkami gabinetu brytyjskiego w Londynie, którzy zebrali się wieczorem dla obrad nad sprawozdaniem premiera. PREM. CHAMBERLAIN WYSTOSOWAŁ W CIĄGU NOCY PISMO DO HITLERA, W KTÓRYM NALEGAĆ MIAŁ, ABY KANCLERZ DAŁ PISEMNE ZOBOWIĄZANIE, ŻE WOJSKA NIEMIECKIE NIE WKROCZĄ DO CZECHOSŁOWACJI, DOPÓKI ROKOWANIA NIE ZOSTANĄ UKOŃCZONE. W związku z tym listem posiedzenie, które wyznaczone było na godz. 11 przed południem u kanclerza Hitlera, nie odbyło się.

Odpowiedź Hitlera przywieziona została Chamberlainowi około godz. 15.

Co do treści tego pisma brak jest szczegółów, ale jak słychać z kół zazwyczaj dobrze poinformowanych, KANCLERZ HITLER UDZIELIĆ MIAŁ ODPOWIEDZI RÓWNAJĄCEJ SIĘ ODMOWIE.

Premier Chamberlain był w ciągu popołudnia w stałej komunikacji z lordem Halifaxem, który następnie przed wieczorem przyjął najpierw ambasadora francuskiego Corbin, a następnie zaprosił do siebie szefów opozycji posła Attlee i posła Greenwooda, których poinformował o sytuacji.

Po skomunikowaniu się z Londynem, prem. Chamberlain wysłał o godz. 18 ambasadora Hendersona i swego doradcę sir Horace Wilsona do hotelu „Dreesen" dla odbycia rozmowy z ministrem spraw zagr. Ribbentropem. Narada ta miała na celu ułożenie wspólnego komunikatu.

PREMIER CHAMBERLAIN DZIŚ RANO WYLATUJE SPOWROTEM DO LONDYNU.

Jeszcze jedna próba

GODESBERG. (Pat.) Chamberlain przybył do hotelu „Dreesen" o godz. 22 min. 30, po czym rozpoczęła się końcowa rozmowa, w której wzięli udział kanclerz Hitler, Chamberlan, min. spr. zagr. Rzeszy Ribbentrop i ambasador brytyjski Henderson.

GODESBERG (Pat). Rozmowa Chamberlaina z kanclerzem Hitlerem zakończyła się o godz. 1 min. 30.

(Do chwili zamknięcia numeru wiadomości o wyniku narad brak)

(Depesze o sytuacji w Czechosłowacji na str. 2)

Czujność Polski

Marsz. Rydz-Śmigły, premier i min. Beck u Pana Prezydenta

WARSZAWA (Pat). Pan Prezydent R. P. przyjął dzisiaj w południe w obecności p. marszałka Śmigłego-Rydza prezesa Rady Ministrów gen. Sławoja-Składkowskiedo i ministra spraw zagran. J. Becka, którzy referowali o stanie spraw bieżących.

Dotąd odpowiedzi czeskiej na notę Polski nie ma

PRAGA. (Pat.) Poseł R. P. w Pradze minister Papee odwiedził wczoraj po południu prezesa rady ministrów gen. Syrovego i z całą powagą zwrócił uwagę premiera na konieczność bezzwłocznej odpowiedzi rządu czeskosłowackiego na notę polską z 21 bm.

Historia widziana z bliska

Sierpień:

3. Przylot lorda Runcimana z misją pokojową do Pragi.

15. — Początek wielkich manewrów jesiennych półtoramilionowej armii niemieckiej.

16. Konferencja lorda Runcimana z prezydentem Beneszem.

18. Konferencja lorda Runcimana z Henleinem.

19. — Projekt kantonizacji państwa czechosłowackiego.

27. — Mowa brytyjskiego kanclerza skarbu sir. John Simona w Lanark (Szkocja) w sprawie politycznej sytuacji międzynarodowej, w szczególności zaś sytuacji w Czechosłowacji.

28. Druga konferencja Runcimana z Henleinem.

29. — Druga konferencja Runcimana z prezydentem Beneszem.

Wrzesień:

1. Konferencja Henleina z Hitlerem z inicjatywy Runcimana.

5. — Otwarcie Parteitagu „Wielkich Niemiec" w Norymberdze. Częściowa mobilizacja we Francji.

7. — Nowy projekt rządu praskiego rozwiązania sprawy sudeckiej. Sensacyjny artykuł „Times'a" doradzający Pradze „pozbycia się balastu Niemców sudeckich". Ukazanie się oficjalnego komunikatu rządu brytyjskiego, odżegnywującego się od poglądów „Times'a".

8. — Henlein przerywa pertraktacje z Pragą.

10. Mowa radiowa prezydenta Benesza nawołującą do spokoju i współpracy wszystkich obywateli republiki w ramach istniejącego ustroju.

12. — Wielka mowa Hitlera w Norymberdze, pełna pogróżek pod adresem ustrojów demokratycznych a szczególnie demokracji czechosłowackiej, niezdolnej do rozwiązania zagadnień mniejszościowych.

13. Nieudany putsch henleinowców w kraju sudeckim.

14. — Nieoczekiwany list Chamberlaina do Berchtesgaden w celu spotkania się z Hitlerem.

15. Odezwa Henleina domagająca się przyłączenia Sudetów do Trzeciej Rzeszy. Artykuł-list Mussoliniego do Runcimana, doradzający plebiscyt wśród ludności niemieckiej, węgierskiej, słowackiej i polskiej w Czechosłowacji.

16. Runciman na wezwanie Chamberlaina opuszcza Pragę i udaje się do Londynu.

17 — Henlein rozpoczyna organizację Ochotniczego Korpusu Sudeckiego.

18. Anglia i Francja zgadzają się na przyłączenie Sudetów do Rzeszy bez plebiscytu.

19. — Angielsko-francuskie demarche w Pradze, domagające się odpowiedzi rządu praskiego w ciągu 24 godzin. Polskie demarche w Londynie, Paryżu, Berlinie i Rzymie.

20. — Praga szuka pomocy u sojuszników i przyjaciół, lecz jej nie znajduje. Konferencja ambasadora Lipskiego i premiera Imredi z Hitlerem.

21. Kapitulacja Pragi pod naciskiem Londynu i Paryża. Demarche posła R. P. Papee w Pradze i wypowiedzenie polsko-czechosłowackiej konwencji mniejszościowej. Nota MSZ. polskiego w Londynie i Paryżu. Zaburzenia w Pradze. Nowy lot Chamberlaina do Hitlera w Godesbergu.

22. — Upadek rządu Hodży pod naciskiem dołów i powołanie rządu gen. Syrovy'ego. Rozpoczęcie konferencji pomiędzy Hitlerem a Chamberlainem w Godesbergu.

Moskwa próbuje „bronić" zdradzoną przedwczoraj sojuszniczkę

Interwencja sowiecka w Warszawie i polska odpowiedź

WARSZAWA, (Pat). Wczoraj zastępca komisarza ludowego do spraw zagranicznych Potiomkin oświadczył polskiemu charge d'affaires w Moskwie co następuje:

Z różnych źródeł rząd sowiecki otrzymał informacje, że wojska polskie gromadzone są na granicy polsko-czeskosłowackiej, przygotowując się do zajęcia siłą części terytorium czeskosłowackiego. Mimo tych wiadomości, rząd polski nie zaprzeczył im. Rząd sowiecki oczekuje, iż zaprzeczenie to nastąpi niezwłocznie. W wypadku, gdyby tego rodzaju zaprzeczenia nie było i jeśli by wojska polskie zajęły terytorium republiki czeskosłowackiej, to rząd sowiecki ze swej strony uważa za konieczne uprzedzić rząd polski, że na podstawie artykułu 2-go paktu o nieagresji z grudnia 1932 r. rząd R.S.R.R. byłby zmuszony wobec dokonania aktu agresji, wypowiedzieć wspomniany pakt bez uprzedzenia.

W odpowiedzi na tę demarche charge d'affaires polski otrzymał polecenie oświadczenia:

1) **Że zarządzenia, związane z obroną państwa zależą jedynie od rządu polskiego, który nie ma obowiązku przed nikim się z nich tłómaczyć.**

2) **Że rząd polski zna dokładnie teksty układów, które zawierał.**

Ponadto charge d'affaires R. P. otrzymał polecenie wyrazenia zdziwienia z powodu tej demarche, ponieważ na granicy polsko-sowieckiej nie ma ze strony polskiej żadnych specjalnych zarządzeń.

*

Dla wyjaśnienia Polska Agencja Telegraficzna dodaje, że artykuł 2-gi polsko-sowieckiego układu o nieagresji uwalnia strony od zaciągniętych w pakcie zobowiązań w wypadku, gdy jedna ze stron dokona niesprowokowanej agresji przeciwko państwu trzeciemu. Paragraf ten był umieszczony w układzie ze względu na nasz alians z Rumunią i przyjazne stosunki z innymi sąsiadamai Rosji Sowieckiej.

Jak z konstrukcji i ducha powyższego układu wynika, demarche sowiecka nosi charakter wybitnie formalny, a merytorycznie jest zbędna.

***

Od siebie możemy dodać, że Moskwa, która w chwilach krytycznych, tak samo haniebnie opuściła Pragę, jak Paryż, przy pomocy tego demarche usiłuje ratować swój prestige pogrzebany przez ostatnią wykrętną mowę Litwinowa w Lidze Narodów.

„Noc grozy"

Oddziały armii czeskiej obsadziły i Sudety

Z niemieckich źródeł donoszą o ponownym obsadzeniu przez zmotoryzowane oddziały armii niemieckiej tych części Sudetów, w których onegdaj władza bezpieczeństwa została przekazana milicji niemieckiej.

Z chwilą objęcia władzy przez wodza naczelnego armii czechosłowackiej generała Syrowego, wydał on niezwłocznie zarządzenie ponownego obsadzenia granicy.

Kiedy pierwsze kolumny zmotoryzowanych wojsk czeskich wstąpiły do Egeru i innych miast sudeckich, ulice przepełnione były rozentuzjazmowanym tłumem, nie oczekującym powrotu Czechów. Jak twierdzą źródła niemieckie żołnierze czescy ostrzeliwali w wielu miejscach bezbronny tłum z karabinów maszynowych. Jest wielu zabitych i rannych.

Ubiegła noc w Sudetach, komunikat niemiecki, nazywa nocą grozy. W samym Egerze na ulicach miasta znaleziono 13 zabitych Niemców. Wszystkie szpitale są przepełnione. Mieszkańcy miast zabarykadowali drzwi i okna swych mieszkań. W pobliżu Rotenburga żołnierze czescy wymordowali 12 młodocianych robotników niemieckich, którzy nie wiedząc o ponownym obsadzeniu linii Schrödera usiłowali przekroczyć granicę.

Korespondenci pism berlińskich donoszą, że oddziały armii czeskiej już ukończyły ponowne obsadzenie granicy i że dalsze prace fortyfikacyjne prowadzone są w błyskawicznym tempie.

Tajna radjostacja polska na Śląsku Zaolzańskim wzywa do walki

MOR. OSTRAWA (Pat). Ubiegłej nocy około godz. 24 po skończeniu audycji normalnej przez stację radiową w Morawskiej Ostrawie radiosłuchacze, którzy nie zdążyli jeszcze zamknąć głośników, usłyszeli w tej stacji polski hymn narodowy, po czym rozpoczęły się audycje, skierowane przeciwko republice Czechosłowackiej. W dziesięć minut później zaczęto dawać płyty, po czym między odegraniem jednej płyty a drugiej były wznoszone okrzyki antyczeskie w rodzaju: „precz z czechokomuną", „niech żyje Śląsk włączony do Rzeczypospolitej", „nadszedł dzień krwawej rozprawy z Czechami" itp., oraz zawiadomiono, że audycję podaje tajna polska stacja radiowa na Śląsku Zaolzańskim. Liczni radiosłuchacze radiowi odnieśli wrażenie, że stacja radiowa w Mor. Ostrawie nie jest już we władaniu dotychczasowych dysponentów.

Wczoraj między godz. 9—10 przed południem liczni radioamatorzy z woj. śląskiego uchwycili na fali ok. 250 m (identycznej z falą stacji radiowej w Mor. Ostrawie), audycję w języku polskim. Jak informował speaker, audycja podawana jest przez tajną stację radiową polską na Śląsku za Olzą.

Uchodźcy ze Śląska Cieszyńskiego

opowiadają o drakońskich zarządzeniach Czechow

CIESZYN. (Pat.) Poprzez kordon graniczny, dzielący Śląsk Cieszyński przedostają się w dalszym ciągu niepokojące wiadomości, świadczące o wzrastającym po stronie czeskiej naprężeniu, którego nie mogą powstrzymać drakońskie zarządzenia władz czeskich

Granica polsko-czeska po stronie czeskiej została właściwie już całkowicie zamknięta. Nie przepuszczane są przez nią nawet dzieci polskie, uczęszczające do szkół po stronie polskiej

Pomimo wzmocnionej kontroli granicznej fala uciekinierów wzrasta bezustannie. Przeważają wśród nich młodzi ludzie w wieku poborowym, uchylający się od służby w wojsku czeskim.

Są oni jednym z głównych źródeł informacyj o tym, co dzieje się obecnie po stronie czeskiej.

Represje i prześladowania — jak twierdzą uchodźcy, którym udało się przekraść przez granicę, pomimo czujności władz czeskich — wzrastają z godziny na godzinę. Ciągle przeprowadzane są w domach polskich rewizje. Areszty są przepełnione Polakami. Prócz Polaków przechodzą do Cieszyna również i uciekinierzy innych narodowości.

Sytuacja, która powstała z powodu napływu coraz większej ilości uchodźców, zmusiła społeczeństwo cieszyńskie do wyłonienia specjalnego komitetu obywatelskiego opieki nad uchodźcami. Komitet ten przede wszystkim zajmuje się sprawą zapewnienia dachu nad głową zbiegom spod ucisku czeskiego, a następnie organizuje dla nich pomoc finansową, zarówno jak i w naturze.

Nastroje wojenne w Europie

Najmocniej zareagowały ubezpieczenia. — Run na banki we Francji

LONDYN. (Pat.) Angielskie towarzystwo Lloyd wyłączyło ubezpieczenia od ryzyka wojny z ogólnego ubezpieczenia morskiego. Ubezpieczenie od ryzyka wojny wymaga obecnie osobnej polisy, przy czym stawki oznaczane są indywidualnie od wypadku do wypadku. Wysokość ubezpieczenia od ryzyka wojny wykazała olbrzymi wzrost, bo ok. 80-krotny.

Gorzej przedstawia się problem ubezpieczeń wzajemnych na lądzie, gdyż towarzystwa ubezpieczeń nie przyjmują tego rodzaju asekuracji z powodu zbyt wielkiego ryzyka.

Jak dalece sytuacja jest naprężona, wskazuje fakt, że towarzystwa ubezpieczeń w ogóle odmawiają ubezpieczenia morskich przesyłek złota. W związku z tym krążą pogłoski, że do transportów złota do USA użyta ma być flota wojenna Stanów Zjednoczonych.

PARYŻ. (Pat.) Bilans Banku Francji za czas od 8 do 15 bm. przynosi szereg interesujących symptomów, świadczących o poważnym wpływie wydarzeń politycznych na sytuację monetarną Francji. I tak, pozycje aktywów dają wyraz ogromnemu zapotrzebowaniu na franki przy jednoczesnym wycofywaniu pieniędzy z kas oszczędności i banków.

Zaolzie do Polski!

Zw. Strzelecki prosi o pozwolenie pójścia w pierwszych szeregach po odbiór Śląska zaolzańskiego

W dalszym ciągu z całej Polski napływają wiadomości o manifestacjach ludności, żądającej odebrania Śląska zaolzańskiego. Liczne organizacje zgłaszają na ręce najwyższych czynników w państwie gotowość do największych ofiar. M. in. komendanci Związku Strzeleckiego wysłali do Marszałka Śmigłego Rydza depeszę, w której m. in. piszą:

„Komendanci powiatów garnizonu warszawskiego Związku Strzeleckiego, gorąco Cię proszą, ukochany nasz Wodzu, abyś zezwolił bezzwłocznie naszym pułkom iść w pierszych szeregach po odbiór ziem odwiecznego polskiego Śląska Cieszyńskiego, podstępnie zabranego nam przez Czechów".

W Katowicach odbyło się zebranie, za żenia na rzecz komitetu w ciągu najbliższych niejowane przez Komitet Walki o Prawa Po

Zgromadzeni zadeklarowali gotowość zło laków w Czechosłowacji, celem uzyskania funduszów na cele komitetu.

dwóch dni kwoty złotych dwieście tysięcy.

Krótka dyskusja, która się na ten temat rozwinęła, ograniczyła się do zapytań w sprawach technicznych, gdyż zrozumienie konieczności przyjścia z pomocą materialną ze strony społeczeństwa było zupełne.

Do „polskiego korpusu zaolzańskiego"!

KRAKÓW (Pat). Wieczorem na Rynku Krakowskim, przystrojonym emblematami i flagami o barwach państwowych zebrała się wielotysięczna rzesza mieszkańców Krakowa i okolicy., aby dać manifestacyjny wyraz uczuciom i pragnieniom całej Polski.

Do zebranych, którzy odśpiewali hymn państwowy, przemówili przedstawiciele OZN, prof. Akademii Górniczej Inż. Skoczylas i Inż. Rączkowski. Następnie przemówił uchodźca zza Olzy, po czym przedstawiciel Związku Powstańców Śląskich WEZWAŁ MŁODZIEŻ DO WSTĘPOWANIA DO OCHOTNICZEGO KORPUSU POLSKIEGO ZAOLZAŃSKIEGO.

Wśród niebywałego entuzjazmu tłumów uchwalono rezolucję.

POZNAŃ. Wczoraj odbyło się tutaj zebranie ślązaków zaolzańskich, zamieszkałych w Poznaniu, zwołane przez tymczasowy komitet organizacyjny. W wyniku obrad ukonstytuował się komitet wyzwolenia Polaków w Czechosłowacji. Pod przewodnictwem radcy Jerzego Nikodema komitet wyłonił trzy sekcje: WERBUNKOWĄ, propagandową i finansową.

Sowiety zakrzątnęły się również w Pradze

Radio niemieckie podało po południu: Źródła niemieckie donoszą, ż w ciągu ostatnich paru dni w taktyce Kominternu w stosunku do zagadnienia czechosłowackiego zaszła znamienna zmiana.

Centralne biuro kompartii czeskiej otrzymało wczoraj rozkaz Kominternu, wzywający komunistów czeskich do przejęcia władzy w swoje ręce i wszczęcia walki o całość granic nowego sowieckiego państwa, przy czym walka ta zostanie poparta przez Sowiety.

Tajny rozkaz kominternu zaleca, gdzie potrzeba stosować teror, akty rewolucyjne itd.

PARYŻ. (Pat.) Francuska partia komunistyczna wysłała do Pragi jednego ze swoich przewódców, sekretarza partii i wiceprzewodniczącego komisji wojskowej, deputowanego Gitton. Jednocześnie wyleciał z nim sekretarz Unii Związków Zawodowych okręgu paryskiego, komunista Henaff.

Częściowe zawieszenie komunikacji

kolejowej i pocztowej w Czechosłowacji

PRAGA (Pat). Dyrekcja kolei czechosłowackich donosi o zawieszeniu komunikacji kolejowej na następujących odcinkach: Tannendorf — Ober — Kreibiss, Parschnitz Liebau. Przesyłki, znajdujące sięw drodze zostały zwrócone nadawcom.

MOR. OSTRAWA. Wczoraj o godz. 1 w nocy zamknięto wszelki ruch komunikacyjny na trasie kolei żelaznej Jagersdorf — Freiwaldau nad granicą niemiecką. We wszystkich gminach okolicznych wstrzymano również z dniem dzisiejszym komunikację pocztową. Podobne zarzadzenia wydano na linii kolejowej na granicy niemieckiej w Czechach na trasie Jedlova — Horni — Chribska, Zorzici — Libawa, Stanice nad Upou — Lazne.

Czechosłowacka artyleria górska

Charekterystyczny obrazek z obszaru granicznego czechosłowacko—niemieckiego w Sudetach. Wypadki ostatnich dni wyryły swe piętno na pięknie górskiego krajobrazu. Na zdjęciu widzimy konia niosącego na grzbiecie małą, lecz skutecznie działającą armatkę wysokogórską.

Od wydawnictwa

Wypadki następują po sobie tak szybko, że jedno poranne wydanie pisma nie wystarcza dla zaspokojenia ciekawości czytelników, biorących żywy udział w do niosłych wydarzeniach historycznych.

Pragnąc uczynić zadość potrzebom szerokiej publiczności wprowadziliśmy od wczoraj wieczór nadzwyczajne wieczorne wydanie „Kurjera Wileńskiego", w którym będziemy informowali o wypadkach ostatniej chwili.

Włochy nie ograniczą się do roli widza

RZYM (Pat). Virginio Gayda określa w „Giornale d'Italia" dzisiejszą sytuację jako naprężoną. Zdaniem Gaydy wydarzenia ostatnich 24 godzin prześcignęły już konferencję w Godesberg. Rzym śledzi przebieg wypadków zachowując spokój, właściwy państwom, świadomym swej siły. Błędny byłby wniosek ten, że Włochy ograniczą się do roli biernego widza. Przez udział w wojnie światowej Italia przyczyniła się do powstania Czechosłowacji, przeto nikt nie może odmówić Włochom prawa głosu i DZIAŁANIA w chwili, gdy państwo to jest powodem ogólnego zamętu. Wiadomości nadchodzące z Czechosłowacji wskazują, że rozprężenie tam wzrasta. Trudno jest przypuszczać aby Berlin, Warszawa i Budapeszt tolerować mogły dłużej taki stan rzeczy. Tylko niezwłoczna i odważna decyzja może zapobiec dalszym komplikacjom. Treść tych decyzyj wskazał jasno Mussolini.

Każdy Włoch od 18 lat staje się automatycznie żołnierzem

RZYM (Pat). „Gazetta Officiale" ogłasza dekret szefa rządu włoskiego, zarządzający przymusowe przysposobienie wojskowe dla mężczyzn od lat 18, zdolnych do noszenia broni. Dekret ustala, że każdy fizycznie nie upośledzony Włoch po upływie 18 lat staje się automatycznie żołnierzem i przechodzić ma przed wcieleniem do armii pełne wyszkolenie wojskowe w organizacjach młodzieży faszystowskiej.

Ś. p. Bolesław Świętorzecki

W majątku swoim Malinowszczyzna w pow. mołodeczańskim zmarł po dłuższych cierpieniach ś. p. inż. Bolesław Świętorzecki w wieku lat 64.

Wiadomość o tym wywołała głębokie wrażenie i szczery żal w szerokich sferach Wilna i Wileńszczyzny. Wszyscy którzy Go znali, opłakują w Zmarłym człowieka nieskazitelnego serca i charakteru, zawsze gotowego do usług, sfery łowieckie zaś wielce zasłużonego organizatora łowiectwa, niepospolitego erudytę w tej dziedzinie, autora licznych prac, wspaniałego myśliwego, niezastąpionego towarzysza.

Zwłoki ś. p. Bolesława Świętorzeckiego złożone dziś zostaną do grobów rodzinnych w Malinowszczyźnie.

Przewodniczący Okr. Komisyi Wyborczych

Generalny komisarz wyborczy powołał następujących przewodniczących okręgowych komisyj wyborczych:

W okr. 43 Suwałki Oskar Dessin, sędzia Sądu Okr. w Grodnie.

W okr. 44 Grodno Buchali Kazimierz, sędzia Sądu Okr. w Grodnie.

W okr. 50 Lida Cywiński Wacław, wiceprezes Sądu Okr. w Lidzie.

W okr. 51 Nowogródek Połowiński Czesław, wiceprezes Sądu Okr. w Nowogródku.

W okr. 52 Baranowicze Sudziłowski Gusaw, sędzie Sądu Grodzkiego w Baranowiczach.

W okr. 53 Brześć n. B. Januszkowski Witold, sędzia S. Okr. w Brześciu n. B.

W okr. 54 Kobryń Murra-Murzicz Szymon, sędzia S. Gr. w Kobryniu.

W okr. 55 Pińsk Dłużniewski Felicjan, sędzia S. Okr. w Pińsku.

W okr. 56 Łuck Krasicki Jan Aleks. sędzia Sądu Okr. w Łucku.

W okr. 57 Kowel Grochowski Ryszard, sędzia S. Gr. w Kowlu.

W okr. 58 Sarny Pasymkiewicz Wojciech, sędzia Okr. śledczy, Sarny.

W okr. 59 Równe Szawłowski Wincenty, wiceprezes S. Okr. w Równem.

W okr. 60 Krzemieniec Sieniawski Marceli, sędzia S. Grodz. w Krzemieńcu.

Składy okr. komisyj wyborczych na terenie wojew. wileńskiego podajemy na st. 3.

Kronika telegraficzna

W Salzbrunnie odbył się ślub naczelnego dowódcy armii niemieckiej, gen. v. Branchitscha z panną Karoliną Schmidt.

— Na szosie w pobliżu Gniezna wydarzyła się katastrofa samochodowa. Samochód, prowadzony przez Zbigniewa Niedbalskiego, przemysłowca z Warszawy, uderzył o przydrożne drzewo. Tak Niedbalski, jak i jadący z nim właściciel wozu Kazimierz Rompalski, pochodzący również z Warszawy, doznali ciężkich obrażeń. Niedbalski zmarł.

— Odbywa się przyśpieszona budowa linii kolejowych, mających połączyć Turcję z Irakiem i Iranem. Obie te linie mają punkt wyjścia w Diarbakirze.

Długość linii z Diarbakiru do Iraku wyniesie 250 kilometrów i z Diarbakiru do granicy Iranu (przez Wan do Kotur) 389 km, a więc razem 911 km.

Koszty budowy obu linii mają wynieść, z powodu trudnej konfiguracji kraju, około 51 milionów funtów tureckich.

— W wiedeńskiej fabryce chleba Anker zawalił się sufit betonowy w wielkiej hali fabrycznej wskutek czego 20 robotników zostało ciężko rannych.

Giełda warszawska

z dnia 23 września 1938 r.

Belgi belgijskie	90,07
Dolary amerykańskie	531,00
Dolary kanadyjskie	528 50
Floreny holenderskie	286 84
Franki francuskie	14.37
Franki szwajcarskie	120,60
Funty angielskie	25,60
Guldeny gdańskie	100,25
Korony czeskie	14.30
Korony duńskie	114.20
Korony norweskie	128 58
Korony szwedzkie	132.04
Liry włoskie	20.10
Marki fińskie	11,30
Marki niemieckie	—
Marki niemieckie srebrne	86,00
Tel Aviv	25,30
Akcje:	
Bank Polski	125,00

Spłonęła wieś pod Pińskiem

PIŃSK. (Pat.) Wybuchł groźny pożar we wsi Knubowo pod Pińskiem. Pastwą płomieni padły 53 zabudowania, inwentarz żywy, martwy oraz zbiory tegoroczne. Straty wynoszą ponad 50.000 zł. Na miejsce wypadku udał się miejscowy starosta w celu przyjścia z pomocą pogorzelcom.

Prez. Benesz dwukrotnie uznał prawa Polski do Zaolzia

W. I. K. C. wczorajszym dr Kazimierz Ra kowski zamieszcza b. ciekawy artykuł na temat Śląska Cieszyńskiego. Artykuł ten przytaczamy w skróceniu:

Gdy w toku wielkiej wojny zaczął się zarysowywać nieuchronny upadek monarchii habsburskiej, Czesi zapragnęli uzgodnić swe stanowisko z Polakami, jako równie zainteresowanymi sukcesorami. Podczas gdy zrobiona przez Czechów oferta wspólnego korzystania z tajnej radiostacji, założonej przez nich w pobliżu Hradczyna, celem porozumiewania się z Ententą, nie została przez nasze koła przyjęta, — zasadnicza myśl porozumienia się co do podziału sukcesji, trafiła do przekonania i przeprowadzona była pod hasłem zgodnego dalszego współżycia dwóch bratnich słowiańskich narodów. Postanowiono ustalić zawczasu granicę czesko-polską, zarówno, aby uniknąć wzajemnych sporów, jak i interwencji mocarstw. jako rozjemców.

Nazewnątrz układ powyższy przyjął **formę umowy, zawartej pomiędzy Radą Narodową Śląska Cieszyńskiego a Radą Narodową Czeską w dn. 5 listopada 1918 r.**

Losy tej braterskiej umowy dziwnie są podobne do losów umowy piłsudskiej Słowaków z Czechami.

Społeczeństwo polskie na Śląsku i cały naród polski z zadowoleniem jednak przyjęły tę umowę, wierząc, że Czesi słowa nie złamią.

* * *

Lecz oto przyszły dni ciężkich zmagań i bojów dla Polski. Ostatnimi siłami Polska musiała bronić zagrożonych granic, bo przecież tylko ta jedna — od strony czeskiej — mogła uchodzić za bezpieczną. Młodzież z Warszawy, Krakowa i Śląska spieszyła na pomoc dla oblężonego Lwowa. Wtedy to Czesi

z bronią w ręku niespodzianie zajęli Śląsk Cieszyński,

a ten ich napad w momencie, gdy Polska krwawiła tysiącem ran, wycisnął krwawą pieczęć na braterskiej umowie, którą z nami zawarli.

Zbyt znane i świeże są te wypadki, aby się nad nimi rozwodzić. Hołd jedynie pragnę złożyć młodzieży ze Śląska Cieszyńskiego, **której garstki usiłowały napad odeprzeć.** Widziałem wówczas w szpitalach krakowskich ciężko rannych, którzy nie żalili się na swe rany, lecz gorączkowo pytali: „jak daleko posunęli się Czesi?"; „Co już zagarnęli, gdzie się ich uda zatrzymać?". „Trzeba się upominać o naszą krzywdę!!".

* * *

Ale kto wówczas w Europie miał czas i możność słuchania uzasadnionych protestów! Bezwzględni realiści w polityce, Czesi uważali, że w okresie takiego zamętu łatwiej komuś coś zabrać, niż poszkodowanemu odzyskać.

Sprawa przeszła na forum paryskie i miała być

zadecydowana przez plebiscyt.

Odnośne uchwały zapadły we wrześniu 1919 r.

* * *

Ignacy Paderewski mógłby nam niewątpliwie powiedzieć, gdyby zechciał, czemu to w ostatniej linii przypisać, że obecny prezydent Benesz wreszcie zaproponował w imieniu swego rządu posłowi Maurycemu Zamoyskiemu poniższe załatwienie sprawy Śląska Cieszyńskiego: **Uznajemy, — oświadczył prezydent Benesz — że sprawę o Śląsk Cieszyński wygraliście. Plebiscyt uważamy za bezcelowy, Cały Śląsk Cieszyński należeć będzie do was i wszelkie pretensje cofamy. Ale...**

Ale?

— Ale chodzi nam o to, aby autorytet naszego rządu nie był poderwany wobec rozbudzonych apetytów naszych mas, podniecanych przez prasę. A więc ułatwicie nam wycofanie się z honorem. Zamiast plebiscytu (jako że nasze bratnie narody winny się obejść bez tego), oddajmy tę sprawę (napozór) pod rozstrzygnięcie osobistości autorytatywnej, którą uprzedzimy, że może wydać wyrok na waszą korzyść. A w ten sposób my unikniemy pozorów klęski.

Zastanawiano się, komu oddać to wydanie wyroku. Papieżowi? Wilsonowi? Różne były projekty.

Zgodzono się wreszcie na króla Alberta belgijskiego,

rycerza bez skazy, bohatera wielkiej wojny.

Nie należy w tej chwili do tego tematu kwestia, dlaczego król Albert wyroku nie wydał.

Bieg dziejów płynie czasem tak, że wygląda na to, jakgdyby chciał się przekomarzać z prawdą. Ale prawda zawsze zwycięża.

Dziś chodzi tu o stwierdzenie, że oto **po raz drugi, tym razem już upełnomocniony przedstawiciel narodu czeskiego, a obecny prezydent, Benesz naszemu upełnomocnionemu przedstawicielowi Maurycemu Zamoyskiemu oświadczył, że uznaje prawa narodu polskiego do całego Śląska Cieszyńskiego.**

Prezydent Benesz temu nie zaprzeczy.

I znowu uwierzyliśmy.

I po po raz drugi — doznaliśmy zawodu.

* * *

Bo oto, gdy wkrótce polem szła ze wschodu na nas nawałnica bolszewicka, Czesi, nie licząc się z dwukrotnie zawartą z nami umową graniczną, wyciągnęli ręce po naszą ziemię.

W Spaa, belgijskim słynnym uzdrowisku, odbywała się w lipcu 1920 r. jedna z licznych konferencyj dyplomatów europejskich, gdy z zagrożonej nawałą wschodnią Polski przybył szef rządu Władysław Grabski, aby skłonić sprzymierzonych do pomocy: wtedy to spotkał w Spaa ten przedstawiciel naszej śmiertelnie zagrożonej Ojczyzny obojętność Ententy (nie mówię tu o Francji) — a ze strony czeskiej zgłoszenie się po spadek. Jeszcześmy wówczas żyli, jeszcześmy nie padli, a Czech już zgłosił pretensje do spadku po nas. — Któż z nas, ówczesnych członków delegacji polskiej, zapomni to bolesne ściśnienie serca, jakiegośmy doznali, gdy ówczesny przedstawiciel Quai d'Orsay, a późniejszy poseł francuski w Warszawie, p. Laroche, szepnął jednemu z nas fatalne słowa:

— Straciliście w tej chwili Śląsk Cieszyński — Czesi zgłaszają pretensje.

I tak się stało.

Z pośpiechem egzekutora sądowego wyjednali Czesi w ciągu paru tygodni, w końcu lipca 1920

decyzję Rady ambasadorów, która rozerwała nasz Śląsk na części!

Czesi zabrali sobie najcenniejsze kopalnie koksującego węgla (zagłębie karwińskie), a nam przeszło 200 tysięcy dzielnej, pracowitej, uświadomionej ludności.

Składy Okręgowych Komisji Wyborczych w woj. wileńskim

Generalny Komisarz Wyborczy powołał na przewodniczących Okręgowych Komisyj Wyborczych z województwie wileńskim w okręgach:

Nr. 45 — Wacława Brzozowskiego, sędziego Sądu Apelacyjnego w Wilnie,

Nr. 46 — Józefa Folejewskiego — sędziego Sądu Apelacyjnego w Wilnie,

Nr. 47 — Michała Krukowskiego — sędziego Sądu Apelacyjnego w Wilnie,

Nr. 48 — Wiktora Jancewicza — sędziego sądu grodzkiego w Głębokim,

Nr. 49 — Henryka Połtowicza — sędziego sądu grodzkiego w Oszmianie.

Wydział Wojewódzki powołał następujące osoby na członków i zastępców Okręgowych Komisyj Wyborczych:

Okręg Nr 45.

Członkowie: Wysłouch Seweryn, doc. USB, Oskwarek Sierosławski Jan, dyr. B-ku Polsk., Oddz. w Wilnie, Nowakowski Zenon, rzemieślnik, Kanafoyski Witold, kier. szk. powsz.

Zastępcy: Kozłowski Eugeniusz, nacz. Dyr. P. i T., Biernacki Marian, dyr. Oddz. PKO, Miłkowski Roman, dyr. KKO, Wadowski Józef, rzemieślnik.

Okręg Nr 46.

Członkowie: Miśkiewicz Tadeusz, ‹i›ceprezes B-ku Rolnego Oddz. w Wilnie, dr Umiastowski Witold. Kossaczewski Stanisław, robotnik. Szumański Władysław, prez. Izby Rzemieślniczej.

Zastępcy: Lityński Władysław, adwokat, Zubelewicz Aleksander, nacz. Wydz. Kom.-Budowl., Iwanowski Piotr, rzemieślnik, Ostrowski Władysław, sekretarz Chrz. Zw. Zawod.

Okręg Nr 47.

Członkowie: Dr Zajączkowski Wacław. burmistrz m. Trok, Wędziagolski Bronisław. rolnik, Jaworów, pow. wil.-trocki, Aleksandrowicz Antoni, płk. s. s., Kowalski Jan, rolnik, Dobrowole, pow. wil.-trocki, kiego.

Zastępcy: Habdank Bolesław, lekarz, Świr, pow. święciański, Miesojed Stanisław. dyr. KKO w Święcianach, Mieszkowski Zygmunt, emer. naucz. w Święcianach, Brzeziński Romuald, rolnik, Polesie, pow. święciański.

Okręg Nr 48.

Członkowie: Ostaszewski Michał, kier. spółdz. w Głębokiem, Fryzicki Romuald, prez. Zw. Osadn. w Głębokiem, Pokrzewiński Edward, obrońca sądowy, Postawy, Kopczyński Zdzisław, kier. szk. powsz. w Głębokiem.

Zastępcy: Wrześniowski Zdzisław inż. Stawarele, pow. brasławski, Fedorowicz Władysław, rolnik, Hrycewicze, pow. brasławski; Kisłowski Władysław, przemysłowiec, Głębokie, Łukaszewicz Witold, insp. PZUW w Postawach.

Okręg Nr 49.

Członkowie: Staniewicz Józef, burmistrz m. Oszmiany, Kuczyński Józef, sekr. Wydz. Pow. w Oszmianie, Szułowicz Henryk, rolnik, Asny, pow. oszmiański, Szatrowski Jan, rolnik. Narbutowszczyzna, pow. oszmiański.

Zastępcy: Węglewski Walerian, insp. szkolny w Mołodecznie, Urbański Alfred, adwokat w Mołodecznie, Koziełł-Poklewski Wincenty, rolnik, Ludwinów, pow. wilejski, Szegidewicz Ibrahim, adw. w Wilejce.

Militaryzacja kobiet w Sowietach

Wszystkie dziedziny życia w ZSRR są pośpiesznie militaryzowane. Ostatnio rozpoczęto na dużą skalę przeprowadzać militaryzację kobiet. We fabrykach i kołchozach organizowane są oddziały kobiece, które na równi z mężczyznami przechodzą cały kurs przysposobienia wojskowego.

Szkolenie kobiet odbywa się pod hasłem daleko posuniętej specjalizacji. Przygotowane są kadry spadochroniarek, a nawet instruktorek kawalerii, dowódczyń karabinów maszynowych itd. Prócz tego szkolone są szeregi kobiet-instruktorek obrony przeciwgazowej i przeciwlotniczej.

Według sowieckich planów wojennych kobiety na wielu odcinkach pełnić będą służbę wojskową na równi z mężczyznami.

Nowe wielkie wydawnictwo Instytutu Józefa Piłsudskiego

Instytut Józefa Piłsudskiego, poświęcony badaniu najnowszej historii Polski powiadamia, że podjął prace nad przygotowaniem nowego wydawnictwa pt. „Józef Piłsudski w ilustracji fotograficznej". Wydawnictwo to, kilkutomowej objętości stanowić będzie celowe uzupełnienie nie dawno wydanych „pism zbiorowych" Marszałka. Zawierać ono będzie możliwie wszystkie fotografie Józefa Piłsudskiego, dokonane w kraju i za granicą, w układzie chronologicznym, opisane pod względem treści, czasu i miejsca.

Ze względu na specjalny charakter wydawnictwa Instytut prosi wszystkich, którzy posiadają jakiekolwiek mało znane fotografie Józefa Piłsudskiego, aby zechcieli je przesłać do Instytutu, lub też zawiadomili o posiadaniu takich fotografii. Po wykorzystaniu zdjęcia fotograficznego będą zwrócone bezzwłocznie właścicielom, przy czym w wydawnictwie będą uwidocznione nazwiska ofiarodawców fotografii. Instytut gwarantuje, że zdjęcia będą zwrócone w stanie nieuszkodzonym. Byłoby pożądane, by nadsyłający fotografie załączali do nich szczegółowe objaśnienia treści zdjęcia, miejsca i czasu powstania.

Instytut prosi o nadsyłanie fotografii przed dniem 1 listopada br. pod adresem: Instytut Józefa Piłsudskiego, Aleja Ujazdowska 1.

Ok. 500 osób zabitych

12 000 bezdomnych — 200 mil. dol. strat

NOWY JORK. (PAT). Cyklon, który nawiedził stany nowej Anglii, a obecnie ze zmniejszoną nieco siłą pustoszył przyległe do nich prowincje Kanady, spowodował spustoszenia, sięgające wielu milionów dolarów. Setki ludzi zginęły, tysiące pozostały bez dachu nad głową.

Roosevelt rozkazał wszystkim władzom federalnym udzielanie pomocy obszarom dotkniętym przez katastrofę. Do my zburzone przez huragan są przeszukiwane przez pracowników Czerwonego Krzyża, gwardię narodową i harcerzy.

Obecnie na miejscu katastrofalnego huraganu panuje śliczna słoneczna pogoda.

W Mahasset Bay setki jachtów zerwały się z kotwic. Na miejscu, gdzie wznosiły się domy i wille leżą obecnie ruiny, połamane deski i belki. W Massachussets zginęło 50 osób. W Cape God 22 osoby. W New London w stanie Connecticut straty oceniają na 40 milionów dolarów.

NOWY JORK, (PAT). Ilość ofiar huraganu na wybrzeżu Atlantyckim wynosi według ostatnich doniesień 441.

NEW. YORK. (Pat.) Bilans ofiar o negdajszego huraganu wynosi 483 za bitych i 12 tys. osób. pozostawionych bez dachu nad głową. Szkody materjal ne sięgać mają przeszło 200 miljonów dolarów.

Rozruchy w Palestynie

Wojsko tłumi akcję powstańców

JEROZOLIMA, (PAT). Po spaleniu stacji telefonów w Betlejem powstańcy podpalili również doświadczalną stację rolniczą oraz posterunek celny i policyjny w Jerycho.

W okręgu Safed doszło do poważnego starcia pomiędzy powstańcami a oddziałami wojska. W akcji brały udział m. in. po stronie wojsk angielskich 3 samoloty, które zadały powstańcom szczególnie dotkliwe straty.

Po dłuższej walce powstańcy wycofali się, pozostawiając na placu 21 zabitych.

JEROZOLIMA, (PAT). Tutejszy sąd wojskowy wydał nowy wyrok śmierci na Araba. W Jerozolimie, Jaffie i Haifie Arabowie ogłosili strajk. Sklepy, kawiarnie i kina są zamknięte. Ruch uliczny ustał. Strajk obecny jest manifestacją żałobną z racji śmierci jednego z przewódców powstańczych w walce z wojskami angielskimi.

JEROZOLIMA, (PAT). W pierwszych dwóch tygodniach września br. zabitych zostało w Palestynie 88 Arabów, 35 Żydów i 5 Anglików zaś 104 osoby odniosły rany (49 Arabów, 42 Żydów i 13 Anglików).

Rowerem po Francji

Szlakiem Rabelego

(Korespondencja własna)

Tours, we wrześniu.

Po cudach Bretanii wydawało mi się, że nie warto już zbaczać w dolinę Loary, pomiędzy jej sławne zamki. Zupełnie widoczne przyczyny skłoniły mnie jednak do trzymania się wytkniętej na początku trasy. Już Angers położone przy ujściu Maine do Loary zapowiada cuda tej podróży. Przemile, śliczne miasto, ze wspaniałą katedrą i zamkiem. Loara okazała się szeroką, pełną łach, leniwą rzeką. Po myślał byś, że to Niemen, gdyby nie asfaltowe drogi wzdłuż brzegów (jakiż to idiota powiedział, że gładka droga psuje krajobraz?) i co chwila spotykane ruchliwe miasteczka.

Od Angers do Saumur droga jest dostatecznie nudna i długa, żeby się do niej zrazić. Atoli mój pierwszy od cinek tego etapu, nocleg w Chinon, zupełnie odmienił to wrażenie. Przede wszystkim wjeżdża się do rozkosznego, czyściutkiego miasta (u nas byłoby to małe miasteczko, trochę większe niż Troki, jeśli wziąć pod uwagę ilość ludności, trochę zaś większe od Grodna, jeśli się patrzy z punktu widzenia komfortu i zaopatrzenia). Brzozowa aleja, pełna zieleni, wprowadza ponad rzeką Vienne do centrum miasta i do starych ruin zamku. Okazuje się, że jest to rodzinne miasto Rabelesa, starego wałkonia, który w wieku piętnastym przemierzał te drogi — nie było wtedy jeszcze asfaltów — i często zaprawował tynfy zręcznymi żartami. Pomnik jego w tym mieście jest wart jego pióra — u stóp panoszy się pisuar (passez l'éxpression — s. v. p.) — nie można było wybrać pomysłowszego zestawienia.

Na tych czarujących drogach, wśród rzeczułek i mokradeł, piasków i brudów, gdzie babie lato niesamowicie błyszczy w porannym słońcu za delikatną mgłą, król Pantagruel musiał spotkać Panurga, tu toczyły się ich wspaniałe spory, tu wreszcie Gargantue hodował swoje drewniane koniki. Wałęsając się od Tours do Orlea nu za królewskim dworem, Rabelais był jednym z najmądrzejszych być może zausznikow Franciszka Pierwszego. Wprawdzie to on pochlebiał królowi rozrzutnemu, że „ciułać grosze to sprawa chamska" — ale któż po dziś dzień potrafił prześcignąć Rabelais w karykaturalnej, ale jakże głębokiej analizie wojny, jej niedorzeczności, idiotyzmu lub nieodzowności?

Ilekroć zwiedzam stylowe muzea, wnętrza lub kościoły, odczuwam głęboki niedostatek ilustracji muzycznej. Mały kościołek w Solesmes, stary wprawdzie, ale ani umywający się na wet do parafialnych kościołów choćby Bretanii, nabierał dzięki swemu chorałowi gregoriańskiemu pełności i kompletności artystycznej. Zamek w Langeais, jeden z najpiękniejszych, najlepiej zachowanych i całkowicie umeblowanych zamków nad Loarą ileżby zyskał, gdyby w czasie zwiedzania zamiast idiotycznego trze pania przewodnika nadawano, z płyt np., ballady Guilloma de Machault lub utwory Jannequin'a! To odrazu wprowadziłoby w atmosferę tych starych kufrów, dywanów i gobelinów, na których Juljusz Cezar niczym nie różni się od Saula, Dawida ani od Gotfryda de Bouillon. Atmosfera średniowieczczyzny (XV w) zamku jest pełna czaru i romantyzmu, chociaż już wówczas modny sonet o szczęściu do czesnym mówił: „Szczęście na ziemi to mieć swój dom wygodny, czysty i piękny, ogród ze szpalerami wonnych drzew, owoce, wino, mało kłopotów i mało dzieci". Zwłaszcza mało dzieci.

Dzisiejszy Francuz chętnie stawia pomniki i alleopatom i homeopatom, daje palmy akademickie i katolikom i masonom, zwiedza muzea pokoju i tortur. Wydaje się, iż pewne osiągnięcie, negatywne czy pozytywne, zdoby wa szacunek, czy będzie to Napoleon czy komendant Charcot. Że nie zawsze tak było świadczą choćby te po łykane szybko słowa przewodników, że tę a tę salę odrestaurowano, tej zaś nie udało się. Została zniszczona przez rewolucję. Potrzaskane świątki katedry w St. Lô, jednej z najbardziej pięknych. jakie mi się przydarzyło wi dzieć, pobite witraże w St. Denis, zniszczony do połowy zamek w Kerjean — to wszystko cichym głosem przypomina, że jak dotąd rewolucje ograniczały się do walki z ludźmi i rzeczami, zamiast szukać sprawiedliwości i przybliżać do szczęścia.

ernô.

—oOo—

Hitler bez grosza w kieszeni

Historyczne spotkanie w skromnym hotelu

Miasteczko Godesberg, stare, położone ślicznie wśród wzgórz i winnic nadreńskich, nabiera historycznego znaczenia wskutek spotkania Chamberlaina z Hitlerem i obrad, od których zależą nie tylko losy Czechosłowacji, ale i Europy. Godesberg skała dająca się przeważnie z will wśród parków i ogrodów, należących do bogatych kupców i fabrykantów z Kolonii i do wysokich urzędników na emeryturze, którzy w tej pięknej miejscowości spędzają schyłek swego życia. Okres świetności miało to miasteczko za czasów Wilhelma II, kiedy zwykli się tu byli zabawiać wesoło studenci pobliskich uniwersytetów w Bonn i Kolonii. Hotel Dreesen w Godesberg, w którym odbywa się

HISTORYCZNE SPOTKANIE,

nie należy do najbardziej komfortowych. Naprzeciw znajduje się luksusowy hotel Königswinter Hotel, w którym zatrzymują się bogaci turyści a merykańscy i angielscy. Hotel ten jest własnością właściciel firmy, wytwarzającej słynną wodę kolońską 4711. Ale Hitler zatrzymuje się stale w hotelu Dreesen, czyni to konsekwentnie i oddawna i tylko raz, w marcu 1936 r., spędził pół godziny w wielkim hotelu naprzeciw, kiedy wojska niemieckie wbrew postanowieniom traktatu zajmowały Nadrenię.

Hotel Dreesen ma urządzenia do syć staroświeckie i typowo niemieckie. Śpi się i przykrywa zwyczajem niemieckim na łóżkach pełnych pierzyn. Łazienka zamknięta jest na klucz, po który trzeba się zwracać do samego właściciela. O angielskim pierwszym śniadaniu, słynnym breakfeście, mają tu bardzo niedokładne pojęcie. Jeżeli Führer darzy ten hotel względami, to dlatego, że jest z nim i z jego właścicielem związany wspomnienia mi z dawnych czasów.

Hitler był wtedy — tak się opowiada — ubogim człowiekiem.

BEZ GROSZA W KIESZENI.

Przyszedł z Kolonii, gdzie nie mógł znaleźć miejsca dla siebie. Zwrócił się wprost do tłustego jegomościa, właściciela hotelu, prosząc go o pokój. „Niech pan wejdzie — odpowie dział ten. — Dam panu pokój". Mógł to uczynić, bo było już po sezonie i wiele pokoi było niezajętych. Hitler miał zostać tydzień, ale mieszkał przez cały miesiąc. Godzinami po kolacji, składającej się z gotowanej kiełbasy i kartofli, siedział z właścicielem i przedstawiał mu swój program polityczny. Słuchacz był może krytyczny wewnętrznie, ale słuchał uprzejmie tego, co mu jego młody gość opowiadał.

W Hitlerze tkwią głęboko wspomnienia i wrażenia z ciężkich lat młodości. Chętnie wraca do miejsc i osób z którymi się wtedy stykał. Dla tego stosunkowo często przyjeżdża do Godesberg i do skromnego hotelu, w którym mieszkał przed laty. Tym razem ma tam szereg pokoi wychodzących na korytarz i przypomina jących cele w seminarium duchownym. Urządzenie ich jest nader skromne. Na podłodze nie ma dywanów. Nie wiadomo, czy Chamberlain dobrze się czuje w tym otoczeniu, przy zwyczajony jest bowiem

OD MŁODOŚCI DO KOMFORTU,

a przy tym sytuacja, w której się znalazł w obliczu wymagającego i gwałtownego partnera nie będzie należała do najprzyjemniejszych. Wiadomo natomiast, że Hitler będzie czuje się jak u siebie w domu, co świadczy do datnio o jego wyczuciu psychologicznym i zmyśle reżyserii. Może porównywać swoją sytuację z przed lat i obecną. I może przypomni sobie, że właśnie w dniu 30 czerwca 1934 r. z tego hotelu, w tym samym Godesberg, odleciał do Monachium, aby po skromić bunt w szeregach własnej partii. **E. L.**

Człowiek-robot

W Berlinie odbyła się imponująca rewia pod hasłem „W imię postępu". W czasie tej rewii zademonstrowano grupę ludzi-robotów, którą reprodukujemy na naszym zdjęciu.

Kredyty dla rolnictwa

KREDYT POD REJESTROWY ZASTAW ZBOŻA.

Aczkolwiek tegoroczna akcja kredytowa w tym dziale nie jest jeszcze zakończona i trwa nadal, to jednak już teraz stwierdzić można, że popyt na te kredyty w porównaniu z rokiem ubiegłym wzrósł niemal dwukrotnie. Tłomaczyć to należy, z jednej strony zniżką cen zboża i wyczekiwaniem rolników lepszej koniunktury, — z drugiej — coraz większą świadomością niewątpliwych korzyści tego rodzaju kredytów.

KREDYTY NA ZALICZKOWANIE ZBOŻA.

Znaczne jest zapotrzebownie ze strony lokalnych instytucji kredytowych na kredyty na zaliczkowanie zboża. Pomimo, że wysokość udzielonych w roku bieżącym kredytów już znacznie przekroczyła kredyty roku ubiegłego, to jednak nowe zgłoszenia w dalszym ciągu napływają.

KREDYTY INWESTYCYJNE.

Równolegle z coraz intensywniejszym wykorzystywaniem inwestycyjnych kredytów w zakresie rybactwa, mleczarni spółdzielczych, spichrzów, składów zbożowych i in. daje się ostatnio zauważyć napływ podań od organizatorów gorzelni spółdzielczych.

Na specjalne wymienienie zasługuje nabycie w miesiącu lipcu rb. przez cztery spółdzielnie składów towarowych przy bocznicy tyszkiewiczowskiej w Wilnie.

GMINNE KASY POŻYCZKOWO-OSZCZĘDNOŚCIOWE.

Na terenie gmin woj. wileńskiego i nowogródzkiego, nie posiadających żadnych lokalnych instytucji kredytowych, zorganizowane zostało w 1938 r. 10 nowych Gminnych Kas Pożyczkowo-Oszczędnościowych, zaopatrywanych w środki obrotowe przez Państwowy Bank Rolny.

Nabiał i owies drożeją

Sytuacja na rynkach zbożowym, rzeźnym, nabiałowym i rybnym

Na zagranicznych rynkach zbożowych panowała w tygodniu ubiegłym sytuacja niejednolita, na jednych zaznaczyła się nieznaczna zwyżka, na innych zniżka. Jedynie tylko w Buenos Aires

pszenica wyraźnie zwyżkowała,

ale tłumaczy się to przednówkiem, który w Argentynie przypada na jesień. Stan zasiewów na południowej półkuli jest całkiem pomyślny, o ile więc nie zajdą jakieś nieprzewidziane okoliczności (susza lub gwałtowne deszcze), to i w Argentynie i Australii można się spodziewać urodzaju dobrego. Zaznaczyć trzeba, że jak dotąd **rachuby na większe zapotrzebowanie w znacznym stopniu się sprawdzają, eksport bowiem wszystkich zbóż jest znacznie większy niż przed rokiem,** a jeżeli chodzi o pszenicę, to eksport ten jest większy o 60 proc. Nie przesądza to oczywiście o niesprzedanych zapasach i już dzisiaj liczą się z tym, że w końcu kampanii bież. znacznie one wzrosną. To jest przyczyną, że pomimo zwiększonego zapotrzebowania ceny utrzymują się ciągle na poziomie bardzo niskim, dalekim od opłacalności.

Na rynku krajowym

większe zmiany nie zaszły, tendencja jednak panowała raczej słaba. W Warszawie notowania pszenicy, żyta i jęczmienia przemiałowego lekko zniżkowały, w Poznaniu i Bydgoszczy zostały utrzymane, **owies codziennie zdrożał,** jęczmień browarny utrzymał się bez zmiany. Zaznaczyć należy, że podaż zboża ciągle jest umiarkowana, tzn. że całkiem nie jest wing rolników obecny niski poziom cen. Z innych ziemiopłodów trzeba zaznaczyć zniżkę oleistych i lekki spadek ziemniaków, oraz wyraźną zwyżkę cen koniczyny białej.

Po chwilowej poprawie zanotować wypada osłabienie sytuacji

na rynku zwierząt rzeźnych.

Nie przedstawia to wprawdzie nic niepokojącego, jesień jest bowiem u nas okresem corocznej zniżki zwierząt rzeźnych, ale trudno nie zauważyć, że w tych warunkach pokrycie strat na zbożu zyskiem na hodowli staje się wielce problematyczne. Obecna zniżka na rynku zwierząt rzeźnych tłumaczy się — z jednej strony — znacznie słabszym urodzajem ziemniaków, sianowiącym podstawę żywienia inwentarza, z drugiej — znaczną podażą towaru niedotuczonego, którego wyzbywają się rolnicy przed zimą, zamierzając gorsze lepszymi, bądź usuwając nadliczbowe dla braku odpowiedniej ilości paszy. Na początku zimy zazwyczaj się zwykle zwyżka, gdyby więc powtórzyło się to i obecnie, to nie byłoby w dzisiejszej zniżce nic nadzwyczajnego, jakkolwiek zniżka taka sama przez się pożądana nie jest. Zaznaczyć trzeba, że pomimo to skutkiem bardzo niskich cen zboża opasanie jeszcze się kalkuluje znośnie.

W miarę zbliżania się chłodniejszej pory, kiedy kończy się żywienie bydła na pastwiskach a zwierzęta żywione są z ręki, **w gospodarstwach włościańskich maleje wydatnie produkcja mleka,** oddawanego mleczarniom na przerób na masło. Spada wobec tego i podaż masła, którego **ceny od jesieni zaczynają wzrastać.** Ostatnio za masło wyborowe I gat. płacono już 3,10 zł za 1 kg, **możliwa jest dalsza zwyżka.** Skutkiem spadku produkcji i podaży zdrożały również i jaja, zwłaszcza ciężkie gwarantowanej świeżości.

Na rynku rybnym

słaba i zniżkowa tendencja trwała nadal, w ubiegłym tygodniu ceny karpia we wszystkich sortymentach znów obniżyły się o 5 gr na 1 kg. Dowóz jest znaczny, a w przyszłości zapowiada dane jest jego zwiększenie. Również nie można się uskarżać na brak ryby jeziorowej i rzecznej krajowego pochodzenia. W ostatnim tygodniu dowieziono do Warszawy 64 tys. kg karpi, 47 tys. kg ryby rzecznej. Ceny karpi obniżyły się w hurcie od 1,30 zł za towar lekki do 1,45 zł za ciężki. Ryby importowanej na rynku nie ma.

Uwierzytelnianie świadectw o czasie nauki przebytym przez terminatora

Zarządy gminne obowiązane są w myśl przepisów ustawy do bezpłatnego uwierzytelniania świadectw, stwierdzających przebyty przez uczniów przemysłowych czas nauki u pryncypałów, nie należących do korporacyj przemysłowych. Niektóre organizacje rzemieślnicze uskarżały się jednak, iż zachodzą wypadki, że gminy odmawiają uwierzytelnienia treści świadectwa, stojąc na stanowisku, iż obowiązane są uwierzytelniać jedynie podpis prynypała wystawiającego świadectwo.

W związku z powyższym ministerstwo spraw wewnętrznych wystosowało pismo okólne do wojewodów, przewodniczących wydziałów powiatowych i prezydentów miast, w którym wyjaśnia, że w przepisie art. 124 rozporządzenia Prezydenta R. P. z 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowym mowa jest o uwierzytelnianiu treści świadectwa, nie zaś podpisu pryncypała, wystawiającego świadectwo.

Wobec tego, że uczniowie przemysłowi bez przedstawienia uwierzytelnionego w powyższy sposób świadectwa (jeżeli pryncypał nie należy do cechu) nie mogą być dopuszczeni do egzaminu na czeladnika, odmowa uwierzytelnienia świadectw w sposób wymagany przez prawo **naraża uczniów przemysłowych na niepowetowane straty.**

Przy sposobności ministerstwo spraw wewnętrznych zwróciło również uwagę, że na żądanie zarządów gminnych umowy pisemne, ustalające warunki nauki uczniów przemysłowych, powinny być im przedstawiane do przejrzenia.

Kiedy pośrednik może żądać wynagrodzenia za swą pracę

i od której ze stron?

Interesującą sprawę z zakresu procesów tzw. porękawiczne rozpatrywał świeżo sąd grodzki w stolicy. Pan Z. jako pleniponent szwagra swego, właściciela domu, sprzedał z upoważnienia tego ostatniego dom p. W. Nabywcę W. sprowadził do mieszkania Z. zawodowy pośrednik, niejaki Sz. Po pewnym czasie Sz. wystąpił przeciwko panu Z. do sądu z żądaniem zasądzenia od Z. tytułem wynagrodzenia za pośrednictwo kwoty 400 zł. Pozwany Z. bronił się przed sądem tym, iż działał tylko jako pełnomocnik właściciela, sprzedał zatem cudzą własność i żadnych zobowiązań z tytułu tej tranzakcji ponosić nie może. Na wszelki wypadek odmiennego zdania sądu, Z. wyjaśnił, że po akcie dał pośrednikowi Sz. 100 zł tytułem napiwku za przyprowadzenie nabywcy i na tym rachunki z Sz. zostały zakończone, „gdyż — pod kreślał Z., powód był pośrednikiem strony przeciwnej, a nie moim i odemnie nic mu się nie należało".

Sąd grodzki, podzielając powyższe wywody pozwanego, powództwo Sz. oddalił. Na rozprawie przed sądem okręgowym Sz. dowodził, iż był pośrednikiem obu stron i od nabywcy domu uzyskał już zapłatę swego wynagrodzenia w drodze wyroku sądowego, obecnie żąda więc takiegoż wynagrodzenia od drugiej strony. Obrońca pozwanego, zbywcy domu, dowodził obszernie, iż w myśl, art. 517 kod. zobow. pośrednikowi wynagrodzenie należy się tylko wtedy, gdy mu je przyrzeczono i gdy tranzakcja doszła do skutku tylko wskutek jego zabiegów. Przyrzeczenia żadnego, mówi obrona, nie było, był tylko napiwek 100 zł. i nie było żadnych zabiegów pośrednika przy ustalaniu ceny objektu, pożyczki KKO itd. W tym stanie rzeczy, konkluduje adwokat, nie było pracy pośrednika, a zatem nie może być mu przyznane wynagrodzenie. Sąd okręgowy, przychylając się do tych wywodów, zatwierdził wyrok I instancji, oddalający pozew.

Czy pracownik zwolniony z pracy wskutek przestępstwa ma prawo do zapomóg z F. P.?

W jednej z większych firm gastronomicznych kelner wydalony został natychmiast z pracy bez wypowiedzenia z tej racji, iż wbrew regulaminowi firmy nie wybił czeku w kasie na wziętą z bufetu konsumcję. Po zainkasowaniu rachunku od gościa, kelner należność do kasy natychmiast wpłacił. Postępowanie opisane wyżej dyrekcja uznała jako usiłowanie oszustwa i pracownika natychmiast zwolniła. Formularz do Funduszu Pracy wypełniła firma z zaznaczeniem, iż pracownik zwolniony został wskutek popełnionego oszustwa. Wskutek tej adnotacji dyrekcja Funduszu Pracy wydała decyzję odmawiającą pracownikowi prawa do zapomogi.

Pracownik złożył w Funduszu Pracy oświadczenie, iż oszustwa nie dokonał, deklarację pracodawcy uważa za krzywdzącą go i występuje na drogę sądową o 2 tygodniowe odszkodowanie od firmy, która bezprawnie go zwolniła. Jednocześnie pracownik prosił Fundusz Pracy o zawieszenie odmownej decyzji do czasu zakończenia procesu sądowego. Fundusz Pracy wniosek uwzględnił i decyzję swą zawiesił do czasu zakończenia sprawy między pracownikiem i firmą. Pracownik wystąpił do sądu pracy o 2-tygodniowe odszkodowanie i spór wygrał. Po przedłożeniu przez pracownika odpowiedniego wyroku Fundusz Pracy należną zapomogę wypłacił.

Min. Świtalski skarży komisarza Ubezpieczalni Społecznej

W tych dniach Sąd Grodzki w Tomaszowie Mazowieckim rozpatrywał sprawę Zdzisława Chmielewskiego, b. komisarza Ub. Społ., oskarżonego przez b. wicemin. skarbu, a obecnie dyr. Izby Skarb. w Poznaniu Ferd. Świtalskiego, dyr. Izby Skarb. we Lwowie, Zygmunta Kucharskiego i obecnie dyr. Izby Skarb. w Łodzi, dr Michała Rzadkiewicza — o zniesławienie i obrazę, popełnione w rozmowie przeprowadzonej w pewnym lokalu klubowym. Sąd skazał oskarżonego na 6 miesięcy aresztu. Chmielewski występował, jako świadek obrony w znanym procesie A. Lubowidzkiego.

Pomysłowy hotelarz robi „kokosy"

Dziś, w dobie, kiedy na całym prawie świecie hotelarze narzekają z powodu ograniczeń przy wyjazdach zagranicznych — na wyjątkowo ciężkie czasy, niektórzy spośród nich stosują nader pomysłowe tricki dla przyciągnięcia turystów.

Oto jeden z hotelarzy niemieckich wprowadził stopniowe obniżanie opłaty za zajmowane pokoje. Za pierwszy dzień płaci się 4 marki, za drugi — 3 marki, za trzeci wreszcie — 2,50. Hotelarz uzasadnia zniżkę opłat tym, że koszty amortyzują się stopniowo.

Rezultat jest taki, że hotelarz robi „kokosowe" interesy i znaleźć ma w niedługim czasie licznych naśladowców.

Samobójstwo prezeski „klubu nieszczęśliwych żon"

W Częstochowie popełniła samobójstwo przez wypicie trucizny 44-letnia Kazimiera Hoffmanowa, córka znanego przed wojną dyrektora miejscowego gimnazjum ś. p. Lemperskiego. Przyczyną wypadku była ciężka sytuacja finansowa, w jaką Hoffmanowa popadła, będąc właścicielką jednej trzeciej części domu, w której znajdowała się szkoła powszechna.

Przed dwoma laty magistrat zażądał zniżki komornego za lokal szkolny, na co Hoffmanowa się nie zgodziła, wobec czego szkoła przeniesiona została gdzie indziej. Od tego czasu sytuacja Hoffmanów pogarszała się, aż doprowadzona do rozpaczy Hoffmanowa popełniła samobójstwo.

Hofmanowa była prezeską „klubu nieszczęśliwych żon" skupiając wokół siebie kilka pań z towarzystwa częstochowskiego.

200 milionów ptaków w Anglii

Pewien statystyk angielski obliczył, że Wielka Brytania posiada 200 milionów ptaków, a więc cztery razy tyle, ile ludzi! Liczba ptaków rośnie podobno stale od kilku lat, zwłaszcza zaś ilość wróbli. W samym Londynie przypada 10 miljonów ptaków, z czego 1.800.000 wróbli, 300.000 dzikich gołębi, 35.000 gołębi domowych i 2.200 rozmaitych ptaków, żyjących nad brzegami Tamizy.

Statystyk angielski nie podał, w jaki sposób przeprowadził ten „spis ludności", trzeba zatem wierzyć mu na słowo.

Nowogródczyzna manifestuje

18 b.m. odbyło się zebranie gminne O.Z.N. pow. lidzkiego z udziałem delegatów obwodu panów Żylińskiego Franciszka i Amberga Wernera. Przewodniczył p. Bułharowski. Prelegenci obszernie przedstawili zebranym aktualne sprawy społeczno-polityczne, poczym wywiązała się dyskusja, w której miejscowa ludność poddała ostrej lecz rzeczowej krytyce lokalne stosunki, panujące w samorządzie tamtejszym. W zakończeniu przyjęto rezolucję, potępiającą postępowanie Czechów oraz jednogłośnie żądano przyłączenia Śląska Zaolzańskiego do Polski. Obecnych ponad 100 osób.

* * *

Okręg Nowogródzki O.Z.N. zorganizował 22 b.m. wielki wiec manifestacyjny w Nowogródku pod hasłem „Żądamy Śląska Zaolzańskiego". Zgromadzona miejscowa oraz przybyła z odległych nawet okolic ludność wznosiła okrzyki oraz gorąco oklaskiwała mówców, którzy domagali się powrotu ziem śląskich do Polski. Przemawiali z ramienia Okręgu O.Z.N. p. inż. Henszel Bronisław, p. Wawer Czesław oraz p. Zienkiewicz Wacław. W imieniu przybyłej ludności zabrał głos p. Achrem-Achremowicz.

Po rozwiązaniu wiecu przeszło 3-tysięczna rzesza uczestników udała się pod gmach Województwa, gdzie wyłoniona delegacja wręczyła wojewodzie uchwaloną na wiecu rezolucję.

Do zgromadzonych przemówił wojewoda Sokołowski.

Jak powstało gimnazjum „Oświata" w Nowogródku

W Nowogródku istniała dotychczas tylko jedna szkoła średnia, a mianowicie gimnazjum koedukacyjne im. Adama Mickiewicza. Toteż liczba uczni, nie przyjętych do pierwszej klasy, rosła z roku na rok. W 1936 r. liczba ta wzrosła do 100. Na 180 kandydatów do I kl. przyjęto zaledwie 80. Reszta musiała szukać sobie miejsca w innych miastach, albo co gorsza, zaniechać nauki z braku środków. Nie trzeba bowiem dowodzić, że utrzymanie dziecka w domu jest i tańsze i „pewniejsze" niż w obcym mieście na stancji, czy nawet w bursie. Zresztą, wkrótce się okazało, że i w gimnazjach sąsiednich miast brak jest miejsc. Co robić? Jak zaradzić? Biadaniom i narzekaniom nie było końca. Ale oto sprawę tę wziął sobie do serca p. Bronisław Wojciechowski (prezes komitetu rodz. szkoły powsz. nr 1, prezes PPW), którego córeczka również nie została przyjęta do gimnazjum. Zwołał do lokalu szkoły powszechnej zebranie rodziców i wystąpił z projektem założenia gimnazjum prywatnego. Projekt przyjęto jednogłośnie. Okazało się jednak, że nie jest to rzeczą łatwą, jakby się komuś zdawało. W dodatku napotkano niespodziewanie na sprzeciw ze strony ówczesnego dyrektora gimnazjum państw. p. dra Rybickiego, który dowodził, że drugie gimnazjum ogólnokształcące jest w Nowogródku zbędne. Przez całe więc lato napróżno się starano o pozyskanie koncesji na prawo prowadzenia prywatnego gimnazjum. Nie dając za wygraną, zainteresowani rodzice powołali do życia Stowarzyszenie pn. „Oświata", które zorganizowało na razie kursy gimnazjalne. W skład zarządu weszli znani obywatele miasta: pp. Wojciechowski Bronisław, Orłowski Feliks, Sipiko Kazimierz, Andarie Wilhelm i Presman. Na kierowniczkę kursów zaangażowano b. nauczycielkę gimn. p. Ślusarska, a na wykładowców częściowo nauczycieli gimnazjum państw. Do pierwszej klasy odrazu zapisało się kilkudziesięciu uczni. W roku następnym drugie tyle. W tym roku kursy „Oświata" miały już trzy klasy i 154 uczni, poza tym: duży, opłacony za cały rok lokal, ławki, mapy i inne pomoce naukowe. Ale brak koncesji hamowało wysiłki zarządu i studzi to zapał uczniów. Znowu więc poczyniono starania o pozyskanie koncesji, tym razem przy życzliwym poparciu obecnego dyrektora gimn. p. Poźniaka. Bo czyż można pozbawić praw do nauki 150 uczni, jeżeli daje się wszelkie możliwości i gwarancję utrzymania drugiego gimnazjum? Za krzewienie oświaty gdzie indziej dają największe nagrody. Kuratorium Okręgu Szkolnego w Wilnie wydało nareszcie tak pożądaną koncesję, pod warunkiem, że członkowie zarządu złożą gwarancję na 40.000 zł, jako rękojmię rzetelnego wywiązania się z przyjętych na siebie obowiązków. Jednocześnie Kuratorium wsunęło na tymczas. dyrektora tego gimnazjum p. Franciszka Paczyńskiego (prof. gimn. państw. w Suwałkach). Nowomianowany dyrektor objął urzędowanie z dniem 1 września br., zarządzając formalnie egzaminy do wszystkich trzech klas. Obecnie wizytatorka z Kuratorium wileńskiego dokonała pierwszej urzędowej lustracji. Dzięki więc garstce ofiarnych obywateli, Nowogródek ma już drugą szkołę średnią.

Gimnazjum prywatne, (którego nazwa wkrótce zostanie ustalona), mieści się na razie przy ul. Piłsudskiego, w lokalach zajmowanych przez Wojew. Komendę PP i Urząd Śledczy. O ile jednak rozwój gimnazjum pójdzie w takim tempie jak kursy i pozostanie ten sam zarząd, spodziewać się należy, że za kilka lat „Oświata" zdobędzie się na własny lokal.

Przykład godny naśladowania.

Kaz.

Brak wody na Antokolu!

Od jesieni r. ub. na Antokolu ujawnia się brak wody w studniach. W ostatnich czasach brak wody stał się nader dokuczliwym. Pogłębianie studni nie daje rezultatów, a przyłączenie się do wody miejskiej ze względu na znaczne koszty, częstokroć przewyższające wartość małych zniszczonych domów, nie jest możliwe. Ludzie biegają od domu do domu po wodę, lecz bezskutecznie, ponieważ wody nie ma. Urządzanie nowych studni jest utrudnione ze względu na niewydawanie pozwoleń przez Zarząd Miejski, który do mogą się przyłączenia do wody i kanału miejskiego. Z drugiej strony wydział wodociągów i kanalizacji pobiera od właścicieli domów opłaty za tzw. „suchą" wodę, tj. za prawo przyłączenia do miejskich urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych. W ten sposób każdy właściciel domu opłaca 5% od przychodu brutto, wza mian każdy mieszkaniec ma prawo otrzymać bezpłatnie 25 litrów wody dziennie, tymczasem mieszkańcy cierpią na dokliwy brak wody. **Stan ten zagraża zdrowiu ludności, która z konieczności bierze i pije zanieczyszczoną wodę z Wilii.** Stowarzyszenie Mieszkańców m. Wilna zwróciło się do prezydenta miasta z gorącym apelem przyjścia z pomocą ludności ubogiego przedmieścia przez urządzenie kranów ulicznych, z których wydawanoby wodę ludności. Stowarzyszenie uważa, że ludność powinna być w tych wyjątkowych warunkach zaopatrzona w zdrową wodę niezależnie od tego, czy wydawanie wody z kranów miejskich będzie dla zarządu wodociągów imprezą dochodową czy deficytową, ponieważ urządzenia wodociągowe i kanalizacyjne nie mogą być traktowane jako zwykły interes handlowy, a tylko jako przedsiębiorstwo użyteczności publicznej.

Chłopi napadli na robotników leśnych

Podczas wyrąbywania przez najętych robotników drzewostanu na pastwisku Kolerowszczyzna, gm. howeźniańskiej, należącym do ordynacji nieświeskiej przybyło kilkudziesięciu małorolnych gospodarzy z gromady Pohoroło, dopuszczając się na pracujących przemocy. Rolnicy w liczbie ponad 40 osób na czele z sołtysem Antonim Ostrouchem, pasąc od szeregu lat bydło na tym pastwisku bez przeszkód wyraźnych ze strony ordynacji uważali te tereny prawem kaduka za wspólną gromadzką własność. Dlatego też wieść o wyrębie drzewostanu pastwiska obiegła gromadę i ściągnęła niemal wszystkich jej mieszkańców. Wieśniacy bez podania powodów rzucili się na robotników, z których kilku poturbowano. Gajowym i robotnikom odebrano przyrządy, piły i siekiery. Nadgajowy lasów radziwiłłowskich Giecold Stanisław zmuszony był przerwać pracę i natychmiast odjechał. Podczas starć pobito dotkliwie gajowego Miroszewskiego Antoniego. Na miejsce przybyła policja i groźną sytuację w zarodku zdołała opanować.

—:—

Nieświeska

Zaledwie 33 klm. linii kolejowej

Powiat nieświeski posiada na ziemiach północno-wschodnich najmniejszą długość linii kolejowych bo zaledwie 33 klm. Długość szos i dróg brukowanych wynosi tylko 178 klm. W trakcie budowy są dwie dłuższe szosy, pierwsza połączy Nieśwież z Baranowiczami przez Snów, druga w kierunku Zaostrowiecza zbliży Nieśwież i inne ośrodki handlowe w powiecie z Polesiem.

Nauczyciele kształcą przedpoborowych i rezerwistów

Nauczyciele pogranicznej gminy zaostrowieckiej zrzeszeni w Związku Naucz. Polskiego odbyli jednodniową odprawę dla zorganizowania kursów w okresie jesienno-zimowym dla młodzieży przedpoborowej i rezerwistów zrzeszonych we wszystkich wiejskich związkach-wychowania obywatelskiego i oświaty pozaszkolnej, w oparciu o świetlice, biblioteki, czasopisma i dzienniki, radio, wieczory i zabawy towarzyskie. Podział pracy przyjęto następujący: Zwiazek Strzelecki roztoczy opiekę nad 3-ma rocznikami młodzieży przedpoborowej, zaś Związek Rezerwistów zorganizuje pracę w ten sposób, że obejmie 5 roczników młodszej rezerwy. Wszelkich pomocy naukowych dostarczać będzie Związek Nauczycielstwa Polskiego, jak również oprócz tego Oddział Związku Strzeleckiego wziął pod całkowitą moralną i materialną opiekę wszystkie drużyny strzeleckich. W pracy wychowawczej i wyszkoleniowej młodzieży przedpoborowej i rezerwistów jak zwykle chętnie i ofiarnie zgłosił swój udział miejscowy oddział Korpusu Ochrony Pogranicza, który poszczycić się już może chlubnym dorobkiem w tej dziedzinie.

Lidzka

Pierwszy most łukowy pod Lidą

Na rzecze Żyżmie, na trakcie, łączącym Lidę z Trokielami, Urząd Wojewódzki Nowogródzki rozpoczął budowę mostu żelazo-betonowego długości 30 mtr. Roboty pozostają pod kierownictwem inż. Samotyji-Lenczewskiego, który jednocześnie buduje most na rzece Lidziei w Lidzie. Koszt budowy obliczony jest na 140 tys. zł. Styl mostu zasługuje na specjalną uwagę, gdyż jest to most w kształcie łuku, pierwszy stosowany na drogach bitych w Nowogródczyźnie.

Kopiec Henryka Sienkiewicza w Okrzei

Rzut oka na kopiec Henryka Sienkiewicza w Okrzei obok Łukowa, którego uroczyste poświęcenie odbędzie się w dniu 2 października br.

Dziśnieńska

Wyeksportowano 75 wagonów siemienia lnianego

Stosunkowo korzystne ceny na siemię lniane (42—45 gr za 1 kg) spowodowały dużą podaż siemienia na wszystkich rynkach powiatu dziśnieńskiego. W czasie od drugiej połowy sierpnia dotychczas spółdzielnia „Rolnik" w Głębokiem zakupiła 75 wagonów siemienia lnianego, wysyłając go przeważnie do olejarni krajowych. Skup siemienia prowadzony przez kupców prywatnych stanowi przypuszczalnie 40% skupu dokonanego przez spółdz. „Rolnik".

Urodzaj siemienia lnianego w roku bieżącym jest znacznie gorszy niż w roku ubiegłym, mimo to jednak podaż w tym okresie w porównaniu do roku ub. jest większa, z uwagi na niskie ceny innych zbóż. Obniżki cen siemienia nie należy spodziewać się, gdyż ceny te zagwarantowane są przez Centr. Obrot. Nasion Oleistych. Obroty spółdz. Rolnik siemieniem i zbożem finansowane są przez Państwowy Bank Rolny i Centr. Kasę Sp. Roln.

Wołożyńska

Propagandowe loty pasażerskie w Wołożynie

Z okazji nadchodzącego Tygodnia O. P. L. G. dnia 18 bm. odbyły się propagandowe loty pasażerskie na samolocie R. W. D. 13 z Komitetu Zwicki i Wigury w Warszawie, pilotował dr. Przysiecki. W. ciągu dnia wykonano 21 lotów — płatnych po 2 zł od członków LOPP. i 4 zł od nieczłonków.

Zainteresowanie lotami olbrzymie. Chętnych do latania było około 100 osób. Wielka szkoda, że nie dało się wykorzystać w większym stopniu tak doskonałej propagandy. Na lotnisku zebrało się około 2000 osób.

Organizacja lotniska i bezpieczeństwa bez zarzutu.

Śmierć pod kołami pociągu

20 b. m. na stacji kol. Juraciszki rzucił się pod manewrujący pociąg towarowy niejaki Kulesz Antoni, ponosząc śmierć na miejscu.

Mołodeczańska

Manifestacja w sprawie Śląska Zaolzańskiego

22 bm. w sali domu parafialnego w Mołodecznie odbyło się tłumne zebranie pod hasłem: Śląsk Zaolzański musi być włączony do Polski. Zebrani wysłuchali transmisji radiowej z manifestacji, jaka się odbywała w stolicy, poczym przemawiali ks. kapelan Zawadzki i Bortnowski. Zebranie zakończono okrzykami na cześć braci Zaolzańskich, Najjaśniejszej Rzeczypospolitej, Pana Prezydenta i Naczelnego wodza.

Po rozwiązaniu zebrania samorzutnie uformował się pochód, który przeszedł ulicami miasta wznosząc okrzyki „Precz z Czechami", „Niech żyją bracia za Olzą", „Niech żyje armia".

Brasławska

„Awans" szybowiska

Zarządzeniem departamentu lotnictwa cywilnego Ministerstwa Komunikacji szybowisko „Brasław", będące dotychczas kat. A, zaliczone zostało do kat. C z prawem dokonywania ćwiczebnych lotów żaglowych w stopniu trzecim.

Tragiczna śmierć w jeziorze Dryświaty

Wczoraj na jeziorze Dryświaty znaleziono wywrócony kajak i wiosło. Stwierdzono, że przed dwoma dniami wyjechał tym kajakiem na wycieczkę przebywający ostatnio w tej okolicy agent handlowy przedstawiciel pewnej firmy w Bielsku, 28-letni Henryk Wysocki ze Słonima. Prawdopodobnie nieszczęśliwy młodzieniec utonął.

Zwłok jego na razie nie wydobyto.

Otwarcie ambulansu dla zwierząt!

Nareszcie wieloletnie marzenia zarządu T-wa Opieki nad Zwierzętami będą realizowane, bo dn. 26 września br., o godz. 10 rano otwarty zostanie ambulans weterynaryjny.

Dzięki inicjatywie prezesa T-wa p. W. Olszewskiego i bezinteresownemu zaofiarowaniu pracy i wiedzy przez p. por. dra Tadeusza Elektorowicza, Towarzystwo otwiera tę, tak potrzebną placówkę, bo chociaż w Wilnie istnieją dwie lecznice dla zwierząt, to jednak brak było dotąd takiej, w której ta ludność najuboższa mogłaby leczyć bezpłatnie, czy też za minimalną opłatą, swych czworonożnych przyjaciół.

Ambulans mieścić się będzie przy ul. Piwnej nr 15, gdzie w poniedziałki, wtorki i piątki od godz. 17 do 19 udzielane będą porady, zaś w środy, czwartki i soboty przy ul. Zawalnej Nr 60 m. 5-a w mieszkaniu p. dra Elektrowicza.

Na poświęcenie i otwarcie ambulansu Zarząd Towarzystwa serdecznie zaprasza swoich członków i tych, którym leży na sercu ulżenie niedoli zwierząt!

Białostocka

Robotnicy i chłopi manifestują na rzecz braci z za Olzy

Jak donoszą z terenów woj. kieleckiego i białostockiego, organizowane są tam po wsiach i miasteczkach obywatelskie zgromadzenia, na których uchwalane są rezolucje w sprawie powrotu Śląska Zaolzańskiego do Macierzy. W zebraniach tych biorą w większości udział robotnicy i chłopi. Jako prelegenci występują przedstawiciele wszystkich organizacji społecznych i politycznych.

Baranowicka

Wycieczka do Radiostacji i Muzeum Pow.

Pow. Koło Ligi Kooperatystek 25 września b r. organizuje wycieczkę krajoznawczą dla swoich uczestniczek do Regionalnego Muzeum Powiatowego w Baranowiczach.

Zbiórka uczestniczek nastąpi w sali parafialnej przy ul. Hołówki.

2 października br. podobna wycieczka zostanie zorganizowana dla pragnących odwiedzić Radiostację w Baranowiczach. Zbiórka nastąpi również w sali parafialnej przy ul. Hołówki o godz. 15 p. p.

— **Nieuczciwy dorożkarz.** Onegdaj Tarasewicz Wincenty zam. przy ul. Wojewódzkiej 9, zameldował policji, że, będąc w stanie nietrzeźwym, wynajął dorożkarza Hosmana Piotra, aby go odwiózł do domu. Po przybyciu na miejsce stwierdził z przerażeniem, że mu zginęło z kieszeni spodni 250 zł. O dokonanie tej kradzieży Tarasewicz podejrzewa dorożkarza.

Tabela loterii

15 dzień ciągnienia 4-ej klasy 42 Loterii Państwowej.

I i II ciągnienie

Główne wygrane

1.000.000 zł. padł na nr. 92055

Stała dzienna wygrana 20.000 padła na nr. 43796

10.000 zł.: 21858 119475

5.000 zł.: 56467 67372 90133 92028

2.000 zł.: 553 7630 26090 30313 34273 39755 74062 82704 106935 104678 123700 122122 128520 131968 143967 144789 149738 155914 155925

1.000 zł.: 3045 5325 9809 12008 25535 29215 34352 38582 42261 48448 48966 53847 54244 54833 55175 67429 72576 78419 78571 86433 88154 89037 97087 106761 110909 113482 127572 130667 130844 147126 153667 153957 153940 150004 151391 155910

Wygrane po 250 zł.

16 32 50 114 249 521 93 624 40 850 960 217 26 197 499 667 731 853 926 60 2405 735 96 851 927 3031 38 73 270 924 94 91 631 34 73 735 898 4141 85 528 30 617 724 824 52 913 67 5135 214 42 90 94 400 513 41 85 774 723 841 89 942 5142 210 509 618 924 51 7056 204 24 436 79 554 63 74 85 99 93 642 61 64 93 59 783 8064 114 33 87 268 456 508 9003 249 416 28 69 603 40 46 555 10105 32 53 321 430 63 501 45 602 63 735 811 24 51 910 95 11005 12 101 6 66 296 93 300 475 652 94 728 869 937 12010 21 24 98 117 201 49 338 418 536 744 56 822 47 13095 146 353 96 476 583 618 59 895 944 56 14006 130 225 33 301 443 860 78 964

15015 52 78 364 436 534 77 90 804 31 53 16391 404 211 20 623 28 863 17014 93 147 207 330 436 46 286 98 745 818 918 75 18118 35 261 90 352 63 507 632 39 808 5 0 60 52 19129 442 52 58 86 708 95 802 16 47 91 949 20006 78 228 323 44 411 510 30 98 666 726 51 827 21027 78 94 140 271 342 437 508 71 92 729 40 884 22214 40 64 87 348 83 92 425 542 660 767 999 23386 542 94 648 765 72 837 926 51 24023 59 146 252 391 434 549 751 52 95 713 992 25135 268 320 416 722 793 958 2726 034 60 54 134 210 481 55 777 831 44 914 27247 504 606 753 945 28014 204 303 6 2 491 475 77 571 678 838 59 996 29009 38 115 20 120 15 228 335 83 533 71 91 702 93 30111 31 36 213 22 74 537 95 796 800 10 22 23 924 56 31192 433 38 49 905 51 648 83 91 923 32054 96 214 30 75 87 307 50 414 72 98 546 674 33055 127 90 206 54 689 759 77 848 80 991 34079 175 691 517 642 810 23 95 992

35001 19 133 86 367 419 20 63 90 753 58 87 99 974 56017 91 109 22 56 88 97 447 65 708 801 24 37075 243 60 325 37 94 436 618 59 819 70 38026 126 318 41 94 534 88 618 21 30 715 53 875 975 39045 167 276 80 374 510 32 707 967 40058 94 136 245 61 72 329 429 678 742 41168 98 207 342 516 99 620 999 42047 73 110 83 89 240 448 522 881 939 43018 26 29 41 80 449 91 518 19 631 748 79 855 988 44315 403 519 63 620 22 24 54 827 901 25 38 45030 123 87 99 286 435 557 708 880 905 10 16 26 64 98 46089 136 515 43 606 869 77 913 25 47100 88 93 284 56 93 664 71 74 48124 94 364 487 728 48 64 67 884 960 94 49048 298 433 54 60 72 892 981.

50033 43 57 197 271 494 510 75 622 704 51251 89 548 643 73 884 977 52006 17 385 422 704 41 959 78 53085 144 258 323 455 609 39 42 787 860 82 912 54112 357 93 556 623 56 761 843 77 55118 201 76 85 375 413 77 549 79 88 617 916 56203 26 311 456 95 552 658 61 734 910 57389 414 715 870 92 922 58108 428 613 68 69 773 887 901 59101 326 422 92 823 55 61 900 80 99.

60020 23 835 907 38 61241 64 527 637 927 62052 57 189 263 324 61 475 566 620 90 734 9100 63092 99 150 61 732 43 87 64087 91 266 374 513 37 652 738 89 93 900 65072 112 58 244 308 53 64 82 514 33 659 759 837 66 66002 28 50 414 66 70 89 569 661 93 810 81 950 79 67159 242 502 13 639 63 89 801 96 68133 239 536 50 77 734 950.

69015 77 473 95 556 62 73 625 726 842 996 70034 64 286 345 76 623 765 843 53 59 937 71056 357 447 71 78 606 887 72313 29 43 481 542 602 10 31 704 17 66 806 73 964 78 73022 31 136 314 75 619 32 801 69 74628 978 96 75193 288 360 666 732 58 62 819 76047 102 333 47 435 768 929 32 73 81 92 77023 92 185 344 71 254 68 669 722 94 838 990 78250 600 97 731 34 36 56 922 58 64 82 79138 47 91 231 99 330 85 779 80048 385 86 94 455 89 585 665 740 41 815 79 906 44 47 56 57 81029 314 421 672 710 33 860 61 82040 254 65 67 324 30 42 541 50 53 67 666 78 98 743 83364 722 99 846 954 84002 76 183 303 416 69 78 503 76 696 700 827 58 66 15 85169 311 495 505 727 86004 20 72 113 306 20 78 401 7 514 35 76 619 87002 80 86 143 356 700 867 983 92 88180 217 392 715 918 89020 99 186 335 45 74 81 406 541 706 24 29 90017 163 373 402 15 44 48 574 704 15 93 998 91093 232 404 577 712 92015 46 86 111 23 460 740 73 810 47 89 960 89 93164 81 212 382 543 66 602 97 712 56 71 817 973 94047 58 127 44 274 77 87 340 53 462 90 518 28 56 624 88 830 923 25 63 95274 309 63 444 720 815 96040 67 165 68 300 513 36 69 741 887 90 954 97102 306 52 91 456 879 947 49 98154 60 222 52 439 550 769 803 942 99364 485 99 516 686 710 11 71 821 100289 319 476 509 51 704 867 68 966 101043 227 436 567 779 980

102018 101 82 294 328 44 582 607 19 787 103135 92 471 570 75 606 13 85 729 802 955 104028 43 102 13 729 813 96 950 105010 107 11 52 366 91 449 938 57 106187 262 76 811 15 485 658 713 817 949 107094 202 15 39 41 90 404 588 650 738 934 108192 310 86 422 54 655 109139 235 51 335 81 467 95 621 703 30 93 831 110096 289 302 442 557 70 87 801 14 955 111055 86 175 261 342 434 751 802 921 34 112007 551 89 603 703 55 73 113219 58 341 584 872 928 93 114068 123 250 457 912 83 115028 109 30 375 85 548 89 717 38 886 116008 171 80 277 454 419 503 56 655 748 69 816 35 44 83 987 117127 415 649 50 52 724 840 992 118011 375 402 39 97 538 76 91 601 90 92 829 73 119299 467 539 74 643 840 914 31 120071 313 32 601 12 799 849 900 35 121011 103 210 302 33 444 81 505 35 652 81 840 905 22033 85 233 58 84 86 300 35 541 49 636 711 21 64 123010 81 240 313 400 5 38 703 124085 130 33 202 78 70 452 67 70 90 94 572 661 70 836 125380 482 519 93 686 706 43 47 896 126061 161 328 96 447 93 603 70 724 59 73 76 931 127270 396 659 7763 8 12 60 997 128006 65 84 34 478 574 691 772 877 80 129085 972 467 68 78 691 779 866 69 974.

130082 135 56 276 428 758 77 939 131004 221 65 301 50 85 411 708 14 887 957 132044 63 135 311 47 445 531 930 133095 244 309 94 598 769 858 134222 703 908 135134 265 362 551 632 919 136003 118 96 98 289 480 544 629 984 91 433 53 137202 72 74 363 590 745 99 138162 64 252 519 87 655 855 906 80 92 139151 485 838 74 140143 535 56 75 614 945 141083 88 160 465 516 657 91 740 888 968 142045 65 72 207 307 18 28 3 547 645 865 78 143059 92 231 37 304 434 75 522 718 144312 24 45 718 901 145080 94 157266 68 88 370 413 38 96 600 922 33 51 146038 97 142 74 269 348 57 409 532 623 727 75 816 70 929 64 147017 24 48 51 309 35 89 427 517 684 733 46 80 860 148008 89 114 211 336 98 567 35 869 149033 79 168 274 522 93 691 99 150114 284 548 730 94 800 805 76 151115 62 205 37 386 657 88 701 16 86 827 88 152017 58 111 58 203 16 59 372 555 685 858 7 498 90 45 26 43 153154 206 67 97 325 33 468 94 651 824 904 71 154186 258 592 742 882 92 964 155170 267 355 528 80 634 734 89 156004 195 233 480 573 99 743 55 94 848 994 157185 297 345 598 787 851 158141 82 386 448 90 923 47 159424 622 736

III i IV ciągnienie

Wygrane po 2.500 zł.

126 568 733 1133 456 697 2640 3183 245 305 74 4775 894 5853 952 6065 7109 31 471 91 8401 518 97 720 9014 547 49 619 933 10290 614 75 11025 95 529 12049 51 147 63 459 13692 15010 403 14 517 917 16301 820 17488 650 18082 123 635 419 20785 820 21631 701 815 22783 23487 827 24230 375 25041 76 134 354 26806 27133 354 28297 98 529 63 29002 184 288 32630 33213 60 448 764 34658 794 972 35470 36703 834 970 37322 84 744 907 999 38613 39147 340 541 818 41039 524 42129 303 43243 886 45036 393 830 74 991 46085 157 318 37 50 464 47574 48375 478 807 49480 948 50538 51243 442 869 52349 492 879 91 53050 221 360 905 54170 250 430 652 55281 635 761 925 56399 57525 59 729 58185 320 449 918 59707 934 60450 61290 588 62342 982 63153 54 363 64017 227 473 660 55345 66319 400 869 67817 68135 593 967 69278 70029 160 237 61 499 600 71283 404 502 14 755 56 991 73485 539 74030 44 284 514 53 75231 50 338 73 442 804 900 77513 917 78290 768 985 79567 786 870 909

80932 81542 709 875 82214 703 8 83200 521 84271 397 85105 604 32 86131 395 413 76 88195 515 708 927 89122 90137 583 860 91162 319 520 866 92203 834 93047 138 394 95742 956 96073 334 844 97252 62 479 587 860 98034 947 99434 921 40 100514 101095 102 28 34 600 725 932 102395 739 913 103944 104103 404 41 105341 596 795 106095 107161 221 365 988 109821 110100 93 111025 166 395 538 690 112017 114036 443 739 115174 508 865 116630 77 117266 405 24 849 118560 119041 562 120031 121322 624 123012 579 81 124189 126362 440 692 127086 165 245 501 627 98 761 88 128000 129374 130559 729 67 131158 847 945 133193 349 985 134177 577 135370 454 859 136151 397 138215 865 139021 37 230 67 647 702 846 140343 677 142949 143336 589 832 94 144125 252 343 737 145009 89 280 536 146062 79 794 147152 234 329 78 529 148194 431 540 149086 150200 151509 152700 153187 432 86 154070 155776 156110 286 621 762 886 157947 50 158189 218 832 159046 403 26

Wygrane po 500 zł.

28 218 28 46 59 63 303 611 64 798 836 963 1041 46 148 203 10 63 67 343 44 597 693 738 73 98 800 16 33 39 921 39 2002 72 256 80 430 39 59 700 45 800 67 3055 64 450 526 770 88 4097 235 49 361 71 95 649 513 38 80 675 92 811 988 5076 189 423 73 92 532 633 6483 953 58 7205 387 552 834 58 8062 225 87 441 570 93 673 9087 170 210 470 538

10039 43 95 423 64 582 680 715 22 875 966 73 11094 119 83 304 94 413 28 94 585 914 22 51 12207 82 313 483 563 96 627 43 99 954 13120 282 327 76 87 434 546 619 14287 442 53 500 613 70 808 20 958 81 97 15266 446 78 642 46 854 955 16054 176 305 500 52 900 17035 151 35 85 538 683 760 97 847 18051 101 273 352 571 636 752 939 19 140 42 63 86 300 421 588 670 801 39 920

20054 237 302 49 582 704 894 944 21086 101 303 457 22183 373 440 603 7 718 881 933 23007 81 164 254 640 747 856 81 98 24038 70 486 352 788 853 915 22 35 25179 80 305 552 26018 20 22 651 76 780 873 27019 71 333 45 511 697 846 28037 187 332 48 710 854 29109 437 800 34

30022 33 121 432 40 629 73 31210 23 60 87 97 377 495 850 917 32187 326 478 954 33458 856 941 57 34045 355 413 15 516 713 34 832 46 71 925 35037 48 332 60 665 757 804 99 36085 111 256 332 526 38 811 90 539 37162 294 303 539 43 735 41 73 8091 105 42 99 434 62 903 61 52 39189 367 417 98 690 922 46 68

40086 408 660 832 983 41009 180 86 450 600 42032 77 100 9 67 239 424 46 737 886 942 43092 96 165 311 565 625 76 778 940 44084 136 56 277 356 610 756 78 966 45054 64 13598 389 700 5 845 50 946 46240 459 611 722 47005 46 406 870 907 51 48067 210 63 70 91 579 923 49114 73 297 420 99 741 92 811

50020 29 97 304 571 670 801 51377 429 574 622 722 34 52142 46 233 87 41 8645 62 90 53023 82 294 301 427 54016 108 350 54 519 72 956 55067 140 296 439 69 584 762 838 99 56113 92 590 670 850 914 57090 100 96 411 57 596 800 89 58069 142 66 422 46 77 98 634 59266 408 82 674

60053 160 99 268 444 53 081 694 771 858 904 61 61052 104 16 206 330 32 82 410 44 534 84 622 819 62135 228 69 452 609 745 935 86 63162 555 698 817 64378 702 802 30 50 925 65019 104 7 459 700 844 45 900 67 75 97 66136 445 596 756 839 67402 65 690 96 826 52 77 919 68104 78 486 527 813 920 83 91 59086 232 305 645 701 817 20

70254 446 668 759 97 920 22 28 84 71291 398 444 89 577 997 72016 348 89 503 820 73288 646 793 826 948 74147 212 22 92 341 443 618 39 768 94 878 75029 48 84 90 117 215 510 12 78 610 94 714 834 918 58 76007 316 804 89 949 66 77089 227 448 85 773 907 78085 189 227 554 749 822 955 79392 422 66 541 667 971 80201 377 423 512 25 660 87 783 811 81099 178 91 317 54 75 77 471 691 771 857 82046 261 98 481 90 615 83404 78 550 654 712 17 57 59 83 811 84004 109 66 275 381 99 604 71 77 754 65 973 85055 335 788 817 963 86068 346 402 53 559 709 27 33 87101 83 329 34 85 640 908 65 88004 37 58 70 198 204 41 57 350 448 75 589 705 90 840 62 905 89082 146 260 383 425 51 910

90020 57 140 240 367 404 510 820 91174 446 638 92095 178 455 61 566 605 828 979 93014 168 75 561 629 94227 337 534 605 53 865 929 95013 278 430 705 35 819 66 96223 367 450 663 91 97254 69 415 565 662 761 805 98028 99 455 623 704 17 844 99058 252 56 772 849 100071 149 542 81 101241 415 49 76 551 605 770 91 949 68 102902 103203 419 41 789 903 104137 353 85 98 589 680 712 818 46 54 105101 217 69 350 98 430 54 648 773 854 964 106236 387 562 697 712 69 89 802 991 107138 291 351 77 418 85 676 108196 294 305 602 765 92 960 109134 273 427 49 98 548 94 110392 516 841 111613 995 112037 139 453 701 991 113046 62 164 405 40 90 506 47 678 761 815 89 954 66 114081 122 61 276 507 778 949 115005 236 480 765 116178 117342 446 574 89 710 999 118127 424 96 554 607 58 750 835 941 119029 269 389 95 698 724 85

120131 259 376 401 67 697 972 121132 227 56 727 74 122962 13074 158 23 88 124343 95 666 67 734 65 853 125011 27 46 201 7 27 348 479 489 54 989 123011 26 52 152 339 944 61 68 770 808 73 985 127040 45 105 259 547 54 622 31 63 724 898 963 128108 396 404 67 82 588 825 90 980 12903853 82 160 395 537 88 98 912 130137 53 61 253 393 431 41 512 41 690 744 8818 927 131056 168 327 416 65 92 772 879 945 132030 178 261 87 618 709 34 898 133307 42 423 32 70 601 31 727 134288 320 34 94 574 659 927 135024 48 236 485 532 45 655 784 825 903 136040 344 53 662 946 137102 255 421 98 625 719 856 942 138105 501 2 86 651 63 830 54 139056 284 489 581 780 140350 452 500 674 702 893 141057 321 34 627 78 703 18 69 79 817 952 65 72 142107 97 309 49 465 627 881 143091 443 902 85 144145 329 594 965 145432 61 551 686 776 800 146069 103 33 219 435 37 63 837 38 923 147027 194 259 68 69 77 78 376 490 148031 156 69 552 642 77 149223 467 704 7 994 15067 686 719 815 71 151056 112 81 89 263 352 557 654 712 152363 438 574 600 5 6 759 885 153358 62 410 41 722 46 62 918 77 154021 79 196 221 390 408 515 626 868 999 155027 126 350 492 804 39 156063 351 469 157033 339 87 528 46 826 936 158200 398 645 796 835 58 159212 322 23 427 552

Kara śmierci

TARNÓW. (Pat). Sąd Okręgowy w Tarnowie rozpatrywał sprawę przeciwko Henrykowi Bociomie, Wojciechowi Kozie Gustawowi Górskiemu, oskarżonym o zamordowanie przez uduszenie Marii Zając we wsi Łętowice, k. Brzeska w maju b. r. bandyci zrabowali zamordowanej 112 zł gotówką oraz różne przedmioty wartości 253 zł.

Sąd wydał wyrok, skazujący Bocioma na karę śmierci, Kozę na 15 lat i Górskiego na 4 lata więzienia.

Śmierć 6 górników

BIAŁOGRÓD (Pat). W pobliżu miasta Brodarevo (Czarnogórze) obsunęła się ziemia podczas budowy szosy. 6 żywcem pogrzebanych robotników nie zdołano uratować.

Argentynki idą do wojska

BUENOS AIRES (Pat). Ze względu na potrzeby obrony narodowej, rząd złożył w parlamencie projekt ustawy, na mocy którego zarówno armia czynna jak i rezerwa uzależnione będą od rządu, a jednocześnie projekt wprowadza obowiązek powszechnej służby wojskowej na wypadek wojny. Obowiązek służby dotyczy zarówno mężczyzn od lat 16 jak i kobiet od lat 18.

Przymus posiadania masek gazowych w zakładach przem.. włoskich

MEDIOLAN (Pat). Dekret królewski, opublikowany we włoskiej gazecie urzędowej wprowadza obowiązek dla wszystkich zakładów przemysłowych włoskich zaopatrzenia swoich pracowników w maski gazowe, typu wojskowego. W dniu 30 czerwca 1939 r. 20 procent ogólnej liczby pracowników musi posiadać maski, corocznie w tymże dniu o 10 procent więcej, tak że 30,6 1948 r. wszyscy będą musieli być zopatrzeni.

Numerus nullus na wydziale lekarskim U. J.

Wydział lekarski U. J. uchwalił przyjąć w roku bieżącym wyjątkowo na 1 rok studiów nie 120 lecz 150 studentów. Pomimo ciasnoty w audytoriach, zakładach i klinikach, wydział lekarski pragnie w ten sposób w interesie państwa, a zwłaszcza jego obronności zwiększyć liczbę lekarzy, spodziewając się ze strony rządu pomocy przez zapowiedziane powiększenie liczby sił pomocniczych i budowę względnie rozbudowę zakładów.

W dniu wczorajszym na tablicy wydziału lekarskiego w Co. Novum ukazała się lista przyjętych na 1 rok studiów. Na liście tej obejmującej 108 nazwisk nie ma ani 1 studenta względnie studentki wyznania mojżeszowego. Nadmienić należy, że pozostałe wolne miejsca przede wszystkim przeznaczone są dla tych kandydatów, którzy obecnie odbywają służbę wojskową względnie przebywają na junackich hufcach pracy.

Jerzy Mariusz Taylor 70)

Czciciele Wotana

To było takie zuchwałe i takie nieoczekiwane, że dr Johnke w pierwszej chwili przyjrzał się chłopakowi badawczo przez szkła swych okularów, jakby go miał przed sobą po raz pierwszy. Odczuwał tylko zdumienie, ale ani cienia gniewu.

— Co takiego? — spytał powoli. — Co ty mówisz?

— To, co słuszne, panie doktorze Johnke! — wybuchnął Wilhelm Ernin. — A więc to tak postępuje wódz? — krzyczał namiętnie. — Nie! Człowiek, co wysyła podwładnego na robotę po to tylko, aby sam mógł bezkarnie uwodzić dziewczynę, którą ten podwładny sobie upatrzył, nie zasługuje na miano wodza. Przejrzałem już i rozumiem wszystko, panie doktorze Johnke! Ten cały wasz Związek to było tylko takie tumanienie naszych chłopców. Chcieliście, panie doktorze Johnke, wywołać zamęt, aby przy tym ogniu upiec pieczeń dla siebie. Tak! Udało się wam! Zamęt jest. Starzy się nas wyrzekli, a my na starych patrzyliśmy jak wilki. Ale dość już tego. My nie chcemy więcej z wami pracować. Wypowiadamy wam posłuszeństwo, panie doktorze Johnke!

— Tyś chyba oszalał, Wilhelm — rzucił się dr Johnke. — W czyim imieniu mówisz? Jeśli w swoim własnym, to żegnaj. Pamiętaj tylko, że opuszczając Związek, jesteś dezerterem niemców. Może uda się ujść zasłużonej kary, ale o wyjeździe do Niemiec, o którym tak marzyłeś, musisz zapomnieć. A jeszcze — szydził — przyjdzie ci uderzyć w pokorę przed ojcem Wilhelm Ernin patrzył nań ponuro.

— Już to zrobiłem — odezwał się. — Ojciec jest dobry i przebaczył mi. Przebaczył nam wszystkim. Alfred i Otto też występują ze Związku. Też są dezerterami. I wszyscy trzej pojedziemy do Niemiec. Ojciec obiecał, że da nam pieniądze na podróż i utrzymanie, a jeżeli się nam tam spodoba i będziemy chcieli zostać, to dostaniemy nasze działy z przyszłej schedy jeszcze przed dojściem do pełnoletności.

Niespodziewany epizod znowu na czas dłuższy wytrącił z równowagi dr Johnkego. Przerwał wprawdzie szybko rozmowę, nie chcąc wdawać się w dysputy z zuchwałym parobczakiem. Kazał mu natychmiast wyjść i zatrzasnął za nim z hałasem drzwi, ale słyszał dobrze dolatujące jeszcze z ganka obelżywe słowa i urągliwy śmiech, wyraźniej jeszcze niż słowa świadczący o zupełnej zmianie, jaka nastąpiła w zapatrywaniach młodego Wilhelma Ernina.

Dr Johnke długo nie mógł ochłonąć ze zdumienia i gniewu.

— Zbuntowane parobki! Komunizujący durnie! Batogów wam potrzeba! Batogów! — pokrzykiwał biegając tam i z powrotem po zacisznej kancelarii szkolnej.

Uspokoił się wreszcie nieco i zasiadł znowu przy biurku. Próbował zapomnieć o niemiłym zajściu i zabrać się z powrotem do pracy, chociażby do odcyfrowania tego pisma, które wydawało mu się ważne. Wciąż jednak nie mógł zebrać wzburzonych myśli i skupić rozproszonej uwagi, powracającej ustawicznie do niesłychanego wystąpienia młodego Wilhelma Ernina, a ochłonąwszy trochę, zamiast wziąć się do roboty, począł z jakąś szczególną ciekawością dociekać powodów, jakie go mogły do tego skłonić.

Im dłużej jednak myślał, tym bardziej stawał się dlań niezrozumiały postępek najstarszego syna sołtysa. Dlaczego poszło mu tak o dziewczynę, która unikała go przecież, która całym swym zachowaniem dawała mu do poznania, że nie życzy sobie jego zalotów, ani towarzystwa. Przypomniał sobie, że opowiadał mu ktoś, jak to pewnego razu Anka dała Wilhelmowi porządną nauczkę. Mówiono, że Wilhelm od owego dnia nie tylko nie zaczepiał niedostępnej dziewczyny, ale zmiatał jak niepyszny, kiedy zauważył ją na drodze.

Przypomniał sobie o tym wszystkim nie bez pewnego zadowolenia, którego powodów nie analizował zresztą.

Dlaczegóż więc Wilhelm rozgorzał nagle taką zazdrością, skoro nie mógł mieć żadnej nadziei na osobiste powodzenie? Co pobudziło go do tego? Czyżby urażona ambicja? No, tak. To było prawdopodobne.

Dr Johnke przerzucał machinalnie kartki zeszytu z szyfrem, zapisywał jedną po drugiej ćwiartki białego papieru zdaniami, które nie miały żadnego sensu i nie chciały odsłonić tajemnicy pisma, bo wciąż pełniał omyłki.

— Ktoś musiał go chyba podbechtać — mruczał sam do siebie nerwowym ruchem co chwila zdejmując i przecierając okulary, których szkła były zupełnie czyste.

Tak! Ktoś musiał go zbuntować przeciw niemu. Ale kto? Dr Johnke szeregował w myśli swych wrogów. Dokonywał przeglądu wcale licznego zastępu. Wybierał jednego po drugim i dopasowywał niejako do możliwości wydarcia mu tego najlepszego i zdawałoby się, najwięcej oddanego współpracownika.

— Czyżby stary Wilhelm Ernin?

(D. c. n.).

Rejestracja wyborców do Senatu odbywać się będzie również i w niedzielę

26 bm. upływa termin rejestracji osób, uprawnionych do głosowania w wyborach do Senatu. Rejestrację przeprowadza Starostwo Grodzkie codzienne do godz. 3.

Rejestracja będzie przeprowadzana również i w niedzielę. Dziś w sobotę, mimo, że urzędowanie normalne odbywać się będzie do godz. 1 min. 30, rejestracja wyborców odbywać się ma jak zwykle do godz. 3 po poł.

Izba Rzemieślnicza wybrała już delegatów do Zgromadzeń Okręg.

W związku z wyborami do Sejmu Wileńska Izba Rzemieślnicza pierwsza w Wilnie dokonała wyboru delegatów do Zgromadzeń Okręgowych. Izbę Rzemieślniczą reprezentować będzie 14 delegatów.

Jeżeli chodzi o samorząd miejski, to na dzień 28 bm. wyznaczone zostało posiedzenie Rady Miejskiej, na którym dokonany zostanie wybór delegatów.

80 obwodów wyborczych liczy Wilno

Starostwo Grodzkie zakończyło już prace przy ustalaniu granicy okręgów nr 45 i 46, na które w związku ze zbliżającym się głosowaniem do Sejmu podzielone zostało terytorium miasta Wilna.

Okręg 45 podzielony został na 41 obwodów.

Okręg 46 na 39 obwodów.

Ogółem w Wilnie będzie 80 obwodów wyborczych.

Alarm związku strzeleckiego

Zarząd i Komenda Powiatu Grodzkiego Związku Strzelekiego wzywa wszystkich członków Z. S., wszystkich Kół Przyjaciół Z. S. oraz sympatyków do stawienictwa 25. IX. 38 r. na godz. 9-tą do lokalu K-dy Powiatu Gr. Z S. w Wilnie (ul. Młynowa 2.) skąd wszyscy przemaszerują do D-wa Dywizji I-ej, aby zgłosić gotowość Związku Strzeleckiego m. Wilna do stanięcia w każdej chwili pod rozkazy wojskowe celem odzyskania zrabowanej przez Czechów ziemi Piastowej—Śląska za Olzą.

Wykup gruntów

Z dn. 1 października rb. upływa termin składania podań o wykup dzierżawionych gruntów. Podania należy składać do właściwego starostwa. Sprawa ta dotyczy drobnych dzierżawców rolnych i tych właścicieli gruntów, którzy podzielili swą ziemię na drobne dzierżawy.

Wilnianie poznajcie Wilno

W najbliższą niedzielę 25 września br. wycieczka Związku Propagandy Turystycznej zwiedzi Targi Północne.

Zbiórka uczestników wycieczki o godz. 12 przed głównym wejściem do Bazyliki. Udział w wycieczce, łącznie ze wstępem na Targi 60 gr od osoby.

Uchwała Z N P wileńskiego w sprawie zamachu w Łodzi

Wobec dokonanego zamachu bombowego na lokal Okręgu Związku Nauczycielstwa Polskiego w Łodzi 20 września 1938 r., kórego to zamachu ofiarą padł ś. p. Kol. Łuczyński Józef oraz szereg członków Z. N. P. zostało rannych — Nadzwycz. Walne Zebranie Oddziału Grodzkiego ZNP w Wilnie w dniu 23 września 1938 r. stwierdza:

1-o że zamach w dn. 20 września b. r. jest jednym z aktów terroru stosowanego od dłuższego czasu w stosunku do Organizacji ZNP i jej członków;

2-o że jest on objawem zwyrodnienia moralnego w życiu społecznym i jaskrawym przykładem anarchizowania życia publicznego i państwowego.

i dlatego Nadzwyczajne Walne Zebranie, potępiając tego rodzaju niecne metody, wyraża swe najgłębsze oburzenie i domaga się od czynników kompetentnych wykrycia zamachowców, by wreszcie ujawnić źródło wywrotowej akcji i położyć jej zdecydowany kres.

Jednocześnie Nadzwyczajne Walne Zebranie oświadcza, iż nauczycielstwo związkowe mimo wszelkie napaści i próby terroru nie zejdzie z obranej drogi ideowej, w ciężkiej zaś chwili łączy się w bólu z kolegami okręgu łódzkiego i Rodzinie ś. p. Kol. Łuczyńskiego Józefa oraz rannym w zamachu Kolegom śle wyrazy serdecznego współczucia.

Pożegnanie dyrektora gimn. białoruskiego

W cukierni, u Leonarda, przy ul. Wileńskiej odbyła się pożegnalna czarna kawa. Przedstawiciele młodzieży i starszego pokolenia białoruskiego żegnali odjeżdżającego z Wilna dyrektora białoruskiej filii gimnazjum im. Słowackiego, p. Ancukiewicza, który został przeniesiony na stanowisko nauczycielskie do gimnazjum polskiego w Łomży.

W przemówieniach wyrażono żal z powodu odjazdu dyr. Ancukiewicza i ooderwania się od białoruskiego terenu pracy. Dyr. Ancukiewicz dziękował zgromadzonym za uznanie dla jego pracy.

Traf tak zrządził, że uroczystość powyższa odbyła się w tym samym lokalu, gdzie przed laty (r. 1918) zrodziła się inicjatywa stworzenia gimnazjum białoruskiego w Wilnie. Obecny bowiem lokal cukierni Leonarda był do r. 1922 prywatnym mieszkaniem braci Łuckiewiczów. Zmarły Iwan Łuckiewicz, twórca muzeum białoruskiego, był gorącym rzecznikiem otwarcia tego gimnazjum. Y.

Trzy wypadki samochodowe w Wilnie
w ciągu jednej godziny

Wczoraj w ciągu jednej godziny zanotowano w Wilnie aż trzy karambole samochodowe:

Przy zbiegu ulicy Trockiej i Niemieckiej zderzyły się autobus komunikacji miejskiej z taksówką. Drugi „Arbon" zderzył się z taksówką przy zbiegu ulicy Trockiej i Niemieckiej. Trzeci z kolei wypadek wydarzył się na ulicy Kościuszki obok koszar pułku saperów. Zderzył się autobus z autem wojskowym.

We wszystkich trzech wypadkach uszkodzeniu uległy jedynie samochody. Nikt z ludzi nie ucierpiał. Jedynie przy zbiegu ulicy Hetmańskiej i Wielkiej na widok karambolu pewien przechodzeń, który był świadkiem zderzenia się maszyn, tak się tym przejął, że zemdlał i padł nieprzytomny na chodnik. Ocucił go wezwany lekarz. (c).

Śmiertelny pojedynek o dziewczynę

Podczas zabawy tanecznej we wsi Pikcinie, pow. święciańskiego, między Kazimierzem Zakułą, a Piotrem Czechowiczem wynikła sprzeczka na tle zazdrości o jedną z tancerek.

Zakuła spoliczkował Czechowicza, który w odpowiedzi wywołał Zakułę na podwórko, gdzie rozegrał się między nimi formalny pojedynek na noże, zakończony śmiertelnym wynikiem. Czechowicz pchnięciem noża w okolicę klatki piersiowej przebił serce rywalowi.

Zabójcę aresztowano i osadzono w więzieniu w Święcianach.

Należy dodać, że jest to brat H. Czechowicza, z folwarku Rakowszczyzna, który przed rokiem zamordował swego ojca i został zato skazany na dożywotnie więzienie.

Wykryto sprawców kradzieży złotego skarbu

Latem ub. roku policja śledcza w Wilnie została powiadomiona o zagadkowej kradzieży, dokonanej w mieszkaniu pewnego buchaltera, zam. przy ul. Węglowej.

Buchalter ten przechowywał w skrytce przewodu dymowego skarb w sumie 1750 rubli w złocie. Nikt, nawet rodzona żona, nie wiedziała o tej kryjówce i właściciel skarbu sądził, że znalazł miejsce do przechowywania pieniędzy, bezpieczniejsze od safesu bankowego, albo PKO.

Jednak pewnego dnia, kiedy buchalter zajrzał do swej skrytki, stwierdził z przerażeniem, że skarb jego zaginął. W skrytce nie pozostało ani jednej monety.

Policja, prowadząc w tej sprawie dochodzenie, aresztowała montera elektrotechnika, który założył w okradzionym mieszkaniu nową instalację elektryczną oraz służącą właściciela mieszkania, których następnie dla braku dowodów zwolniono.

Dopiero obecnie po upływie roku od czasu dokonania kradzieży policja przy sensacyjnych wprost okolicznościach natrafiła na sprawców kradzieży i aresztowała ich. W więzieniu zostali osadzeni elektromonter Rachman, ojciec jego oraz siostra.

Szczegóły tej sprawy ze względu na prowadzone w dalszym ciągu dochodzenie podamy po kilku dniach. (c).

Zatrzymanie przywódcy „Falangistów"

Wczoraj późno wieczorem zatrzymano na ulicy Mickiewicza przywódcę miejscowej „Falangi" Władysława Wiszniewskiego oraz niejakiego Sagińskiego, którzy idąc chodnikiem wznosili wrogie okrzyki przeciwko Czechom i Żydom.

Po spisaniu w komisariacie protokułu za zakłócenie spokoju obu zwolniono. (c).

Choroby zakaźne na Wileńszczyźnie

Wedle wykazu zachorowań i zgonów na choroby zakaźne i inne, występujące nagminnie, w czasie od 11 do 17 bm. zanotowano w wojew. wileńskim 129 wypadków jaglicy, 27 duru brzusznego, 25 krztuśca, 15 wodowstrętu, 10 (w tym 2 zgony) gruźlicy, 9 (w tym 2 zgony) płonicy, 6 błonicy, 4 czerwonki, 4 róży, 3 grypy, 2 duru plamistego, 2 zakażenia połogowego, 1 odry, 1 nagm. zapalenia opon mózg.-rdzeniowych, 1 Heine Medina, 1 świnki, 1 ospówki.

Piękny rozwój nowej placówki
„Polwet" huta szklana w Woropajewie

Na terenie Targów Północnych w Wilnie zwraca powszechną uwagę efektowny kiosk „Polwet" huty szklanej w Woropajewie. Jak się dowiadujemy huta szklana „POLWET" powstała w roku 1938 i mimo krótkiego okresu istnienia zdołała nawiązać szerokie stosunki handlowe w kraju oraz zagranicą. Produkuje ona wysokiej jakości szkło taflowe sposobem mechanicznym.

Huta szklana „Polwet" jest wyposażona pod względem technicznym, we wszelkie nowoczesne zdobycze techniczne fabrykacji szkła, ostatnio zaś prowadzone są przygotowania i próby wyrabiania niettłukącego się szkła.

Z zamierzeń eksportowych huty należy podkreślić nawiązanie ścisłego kontaktu ze sferami handlowymi Litwy.

„Polwet" zatrudnia ponad 400 robotników miejscowych oraz zdobywa sobie coraz poważniejszy udział w dorobku gospodarczym i w ogólnym wysiłku podciągnięcia Ziem Północno - Wschodnich wzwyż, jako też wysuwa się na czoło większych lokalnych placówek przemysłowych na tamtejszym terenie. Jako specjalną zasługę należy przypisać temu zakładowi umiejscowienie się w małym miasteczku kresowym, co jest szczególnym dobrodziejstwem dla okolicy ponieważ z miejsca rozwiazuje problem bezrobocia wśród tamtejszej ludności i wnosi niezwykłe ożywienie gospodarcze. (P-to)

KRONIKA

WRZESIEŃ
24
Sobota

Dziś: Gerarda B.
Jutro: Firmina B. W

Wschód słońca — g. 5 m. 08
Zachód słońca — g. 5 m. 15

WILEŃSKA

DYŻUR APTEK:

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki:

Jundziłła (Mickiewicza 33); S-ów Mańkowicza (Piłsudskiego 30); Chróścickiego i Czaplińskiego (Ostrobramska 25); Filemanowicza i Maciejewicza (Wielka 29); Petkiewicza i Januszkiewicza (Zarzecze Nr 20).

Ponadto stale dyżurują apteki: Paka (Antokolska 42); Szantyra (Legionów 10) i Zajączkowskiego (Witoldowa 22).

MIEJSKA.

— Nowy skwer na ul. Zawalnej. Magistrat postanowił zlikwidować dotychczasowy postój wozów ciężarowych przy ul. Zawalnej na skrzyżowaniu ul. Stefańskiej i Kwaszelnej. W miejscu tym w najbliższym czasie ma być urządzony skwer.

Postój wozów ciężarowych zostaje przeniesiony na ul. W. W. Świętych.

AKADEMICKA

— Akademicki Związek Morsko-Kolonialny R. P. w Wilnie wzywa wszystkich członków na zebranie organizacyjne przed żeglarskimi regatami wewnętrznymi Związku. Zebranie odbędzie się dn. 36 bm., o godz. 17 w lokalu własnym.

WOJSKOWA

— Obwieszczenie o powtórnej rejestracji rocznika 1918. Na mieście ukazały się już obwieszczenia o powtórnej rejestracji mężczyzn, urodzonych w roku 1918.

Rejestrację przeprowadzać będzie w terminie od 1 października do 30 listopada rb. referat wojskowy Zarządu Miejskiego.

RÓŻNE

— 2 października br., o godz. 15, w Wilnie przy ul. Wiwulskiego nr 3 m. 7 odbędzie się I zebranie organizacyjne Stowarzyszenia Weteranów b. Armii Polskiej we Francji.

— Dzieło M. B. Powołań. 25 bm. o godz. 9 rano, w kośc. św. Bartłomieja odbędzie się wspólna Msza św. dla członków i sympatyków Dzieła Matki Boskiej Powołań, połącz. z kazaniem ks. kan. St. Miłkowskiego.

— Sprostowanie. W podziękowaniu Komitetu Rodzicielskiego Szkoły Powszechnej Nr 27 z dnia 22 września omyłkowo podano 1 p. p. leg i 3 p. a. c. zamiast jak faktycznie należało, 5 p. p. leg. i 3 p. a. c., co niniejszym prostujemy

Aresztowanie „torebkarza"

Wywiadowca wydziału śledczego aresztował wczoraj niebezpiecznego opryszka, który przemocą zrabował torebkę z pieniędzmi niejakiej Janinie Kubiłowiczównie, gdy przechodziła ulicą Św. Anny.

Pieniądze Paszkiewiczowi odebrano i zwrócono poszkodowanej.

Aresztowany „torebkarz" nie jest stałym mieszkańcem Wilna i przybył tutaj dopiero przed paru tygodniami z gminy mickuńskiej. Paszkiewicz nigdzie nie był zameldowany. (c).

Spłoszony koń

Wczoraj przy zbiegu ulicy Sadowej i Szopena poniósł koń, zaprzężony w bryczkę. 5 letni chłopiec i 28 letni mężczyzna. który kierował bryczką, zostali wyrzuceni na bruk i doznali ogólnych potłuczeń. (c)

RADIO

SOBOTA, dnia 24 września 1938 r.

6.42 Pieśń. 6.45 Gimnastyka. 7.00 Dziennik. 7.15 Muzyka. 8.00 Audycja dla szkół. 8.10 Muzyka. 8.55 Program na dzisiaj. 9.00 Przerwa. 11.0 Audycja dla szkół — Śpiewajmy piosenki. 11.25 I. Gra Oktet H. Squire'a. II Rewie piosenkarzy. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Audycja południowa (z okazji Święta KPW w Radomiu). 13.00 Koncert orkiestry Rozgłośni Wileńskiej pod dyr. Władysława Szczepańskiego. 14.00 Muzyka lekka. 14.15 Przerwa. 15.15 Teatr Wyobraźni dla dzieci: „Twoi koledzy z całej Polski". 15.45 Wiadomości gospodarcze. 16.00 Koncert rozrywkowy. 16.45 Groteskowe obyczaje — felieton. 17.00Sobótka trocka z udziałem Ork. KOP-u Zapowiada ks. dr Piotr Śledziewski 17.3 Utwory wiolonczelowe w wyk. Arnolda Rözlera. 17.50 Wileńskie wiadomości sportowe. 17.55 Program na niedzielę. 18.00 Nasz program. 18.10 Dawna muzyk. 18.45 Fragment z „Pana Tadeusza" Adama Mickiewicza recytuje Maria Wiercińska. 19.00 Pięć pieśni op. 51 Joachima Raffa do słów Emanuela Geibla. 19.20 Pogadanka aktualna. 19.30 Koncert rozrywkowy. 20.00 Audycja dla Polaków za granicą: 1) Audycja dla dzieci: „Patrz Kościuszko na nas z nieba". 2) Polacy w Westfalii. 20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 Pogadanka aktualna. 21.00 Czytanki wiejskie: „Przygody żaka" — fragment z powieści Józefa Ignacego Kraszewskiego (dokończenie). 21.10 Dalszy ciąg koncertu rozrywkowego. 21.50 Wiadomości sportowe. 22.00 Godzina niespodzianek.

NIEDZIELA, dnia 25 września 1938 r.

7.15 Pieśń. 7.20 Muzyka Orkiestry Rozgłośni Wileńskiej. 8.00 Dziennik. 8.15 Audycja dla wsi. 8.35 Program. 8.40 Wiadomości rolnicze. 8.50 Gra kapela wiejska. 9.15 Transmisja z Częstochowy uroczystości zlotu Katolickiego Związku Młodzieży Męskiej. 1) Reportaż z otwarcia zlotu, 2) Nabożeństwo z kościoła na Jasnej Górze. 11.45 „Sądy utarte i sądy nowe" — felelton literacki Zbigniewa Kopałki. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Poranek symfoniczny. 13.00 „Książki mojego dzieciństwa" — szkic literacki. 13.15 „Cicha woda brzegi rwie" — słuchowisko wiejskie w oprac. Leona Aleksandrowicza, w wykonaniu zespołu „Uciecha". 13.45 Muzyka obiadowa. 15.00 Audycja dla wsi. 16.15 Komedie Aleksandra Fredry, wieczór XII: „Brytan Bryś". 17.05 Koncert rozrywkowy. 17.55 W przerwie: Chwila Biura Studiów. 18.50 1 Transmisja z uroczystości 15-lecia LOPP. 2) Transmisja z poświęcenia Szkoły Powszechej w Chorzelach. 3) Transmisja ze Święta Kolejowego w Radomiu. 19.50 Przerwa. 19.55 Reportaż red. Tdeusza Strzeleckiego przed transmisją z Lozanny. 20.00 **Koncert fortepianowy w wykonaniu Ignacego Paderewskiego** (Transmisja z Lozanny), 20.45 Przegląd polityczny. 20.55 Dziennik wieczorny. 21.05 „Ta-joj" — wesoła audycja. 21.40 Transmisja ze Stadionu Wojska Polskiego w Warszawie fragmentów międzypaństwowego meczu piłkarskiego Polska — Jugosławia o puchar Króla Piotra II. Oraz wiadomości sportowe z Rozgłośni P. R. (udział bierze Wilno). 22.30 Piosenki w wyk. Janiny Kay-Kuczyńskiej i Mieczysława Fogga.

Zamach samobójczy

Wczoraj wieczorem w swoim mieszkaniu przy ulicy Nowogródzkiej 124 targnęła się na życie, zażywając esencji octowej 24-letnia Janina Pieszkowska.

Pogotowie ratunkowe przewiozło desperatkę do szpitala św. Jakuba w Wilnie. Tło zamachu samobójczego — romantyczne. (c).

Zniżka cen biletów autobusowych na Targi

Każda osoba nabywająca bilet wstępu na Targi po ostemplowaniu go datownikiem w kasie nabycia, uzyskuje prawo do zniżkowego biletu autobusowego od pierwszego przystanku przy ul. Wiwulskiego do dowolnego miejsca na terenie miasta za 20 groszy na wszystkie linie łącznie z przesiadaniem.

Osoby jadące na Targi Północne wsiadając do autobusu Nr 3 na przystankach: 1) przy Katedrze, 2) przy Urzędzie Wojewódzkim lub przy 3) poczcie — płacą za bilet autobusowy do Targów tylko 20 groszy.

Nowe udogodnienia pocztowe

Uwzględniając postulaty życia gospodarczego zmieniono z dniem 1 października 1938 roku przepisy dotyczące paczek, pobrań i przekazów telegraficznych.

PACZKI.

1. Paczki zwykłe i wartościowe do 200 zł, nieobciążone pobraniem, są przyjmowane obecnie bez adresów pomocniczych. Udogodnienie to, poza uproszczeniem manipulacji związanej z nadawaniem paczek, czyni nadawanie paczek tańszym — zwalnia bowiem nadawcę od potrzeby kupowania adresów pomocniczych i ich wypełniania.

2. Wprowadzono na życzenie licznej klienteli nowy rodzj usługi t. j. paczki na okaziciela. Inowacja ta daje możność odebrania paczki bezpośrednio w urzędzie okazicielowi dowodu nadania. Paczki takie prosimy adresować w następujący sposób: „poczta X poste-restante na okaziciela".

3. Dano możność większym firmom handlowym i gospodarczym przerzucenia na adresata opłaty za nadaną paczkę.

Z udogodnienia tego mogą korzystać firmy, które nadają przynajmniej 20 paczek tygodniowo za pomocą pocztowej książki nadawczej i uprzednio zarejestrują się w miejscowym urzędzie pocztowym.

4. Nadawca, który wysyła tygodniowo przeciętnie 50 paczek wartościowych z podaną wartością ponad 10.000 zł, może uzyskać zezwolenie Min. P. i T. na nadawanie paczek za opłatą kredytowaną.

POBRANIE.

Podwyższono wysokość sumy pobraniowej do kwoty 10.000 zł. Daje to możność sferom gospodarczym i handlowym przesyłania w paczkach, listach wartościoych i w poleconych przesyłkach listowych wyższych wartości, cenniejszych towarów względnie większej ilości jednostek wagi.

PRZEKAZY TELEGRAFICZNE.

Przekaz telegraficzny obecnie będzie szybko wypłacany nie tylko w większych miejscowościach, ale i w najmniejszej agencji pocztowej, gdyż, w wypadku niemożności wypłacenia jednorazowo całej kwoty przekazowej, adresat może podjąć część sumy, a pozostałą kwotę może zarządzić aby:

1) wypłacono mu później w tym samym dniu lub w dniu następnym

2) wypłacono innej osobie w tej samej miejscowości;

3) dosłano pod wskazanym adresem do innej miejscoości.

Szczegółowych informacyj w tych sprawach udzielają wszystkie urzędy i agencje pocztowo - telekomunikacyjne.

Wystawa hodowlana zostaje dziś otwarta!

Dziś, o godz. 12 odbędzie się uroczyste otwarcie Wystawy Hodowlanej IV Targów Północnych.

Wystawa obejmuje:

drób (kury, kaczki, gęsi, indyki, pawie, łabędzie i gołębie pocztowe, dekoracyjne i opasowe);

zwierzęta futerkowe (króliki, lisy srebrzyste, błotniste bobry) i psy rasowe.

Liczne eksponaty są już rozmieszczone w specjalnych pomieszczeniach.

Wystawa wzbudza zrozumiałe zainteresowanie.

KURJER SPORTOWY

Wyniki w zawodach tenisowych młodzieży szkolnej

Onegdaj rozpoczęły się międzyszkolne zawody przy udziale uczniów gimn. Zyg. Aug., OO. Jez., Instytutu Handlowego i Szkoły Rzem. Wyniki techniczne przedstawiają się nast.:

Horodyński Zb. (OO. Jez.)—Kluss (Zyg. Aug.) 6:4 ; 6:1

Hryniewski (Zyg. Aug.) —Litwinowicz (Zyg. Aug.) 6:1 ; 6:7

Kiersnowski (O O. Jez.) — Kopeć (OO. Jez.) 6:3; 1:6; 3:6

Michałowski (Szk. Rzem.)—Horodyński (OO. 6:1 ; 6:4)

Klasyczną na wysokim poziomie grę zademonstrowała ostatnia para, z której wyróżnić należy dobrze zapowiadającego się Michałowskiego. Poza tym gry stały na poziomie przeciętnym. Sprawna organizacja zawodów spoczywa w rękach prof. Lisowskiego. W. Łop.

Pięciobój nowoczesny o mistrzostwo armii

W dniach 17—20 października w Warszawie odbędą się zawody w pięcioboju nowoczesnym o mistrzostwo armii.

Zawodnicy, którzy startować będą w pięcioboju, zgrupowani zostaną na obozie treningowym, zorganizowanym przez Związek Wojskowych Klubów Sportowych. Obóz mieć będzie miejsce na stadionie Wojska Polskiego.

Jędrzejowska przegrywa z Mathieu w Cleveland

W Cleveland odbył się międzynarodowy turniej tenisowy z udziałem Jędrzejowskiej. Polka walczyła z mistrzynią Francji Mathieu, przegrywając w trzech setach 4:6, 6:3, 6:8.

W grze pojedyńczej panów druga rakieta Ameryki Riggs pokonał Francuza Petra 2:6, 6:2, 9:7.

W grze podwójnej panów para francuska Petra-Destremau przegrała z parą amerykańską Sabon-Cooke 1:6, 4:6.

Walasiewiczówna w Grudziądzu

Jak donosiliśmy, w nadchodzącą niedzielę odbędą się w Grudziądzu zawody lekkoatletyczne, w których m. in. weźmie udział mistrzyni Europy Stanisława Walasiewiczówna.

Projektowany początkowo start na tych zawodach przedstawicielek zagranicy nie dojdzie do skutku.

Trzy konkurencje o mistrzostwo Polski

W Krakowie w niedzielę nadchodzącą odbędą się trzy imprezy lekkoatletyczne o mistrzostwa Polski, a mianowicie:

3.000 mtr z przeszkodami
50 klm w chodzie
sztafeta 4×200 mtr

Do rozegrania w tym roku pozostanie nadto jedna jeszcze konkurencja mistrzowska, a mianowicie bieg maratoński. Bieg ten rozegrany zostanie w dniu 9 października w Poznaniu.

Wycieczka kolarska

XIII Wycieczka Kolarska Związku Propagandy Turystycznej w najbliższą niedzielę 25 wrześnie br. uda się do Miednik Królewskich.

Zbiórka uczestników o godz. 8 przed głównym wejściem do Bazyliki, powrót do Wilna na godzinę 19. Tempo jazdy spacerowe. W Miednikach wycieczka zwiedzi bardzo ciekawe ruiny zamku Jagiellońskiego. Koszt 20 gr od osoby.

Proces o nadużycia w Lasach Państw.

Sesja wyjazdowa Sądu Okręgowego w Wilnie rozpozna dziś głośną sprawę b. nadleśniczego inżyniera Stanisława Kurczy'ego, leśniczych Michła Pileckiego oraz Michała Łarynowicza i dwóch kupców drzewnych ze Święcian, braci Zelika i Ber - Josela Gutermanów, oskarżonych o nadużycia.

Proces ten budzi w sferach, zbliżonych do przemysłu drzewnego, wielkie zainteresowanie. Po wszczęciu dochodzenia cała piątka znalazła się pod kluczem, skąd następnie do czasu procesu została zwolniona za kaucją. Wszyscy oskarżeni odpowiadać mają z wolnej stopy.

Przypuszczalnie proces potrwa dwa trzy dni. (c)

TEATR I MUZYKA

TEATR MIEJSKI NA POHULANCE.

— **Ostatnie przedstawienia „Tekli" — po cenach popularnych.** Dziś, 24 września i dni następnych ostatnie przedstawienia świetnej sztuki Jerzego Kossowskiego **„Tekla"** w reżyserii Dra Leopolda Pobóg - Kielanowskiego. Pomimo wielkiego powodzenia, jakim cieszy się od dnia premiery — sztuka Kossowskiego z początkiem przyszłego tygodnia schodzi z afisza spowodu zapowiedzianej premiery „Wyzwolenia". W sztuce tej świetne kreacje aktorskie stwarzają nawopozyskani dla scen wileńskich artyści: Walentyna Alexandrowicz (Tekla), Władysława Nawrocka, Wanda Szczepańska, Juliusz Balicki, Antoni Czapliński, Władysław Ilcewicz, Stanisław Jaśkiewicz, Stefan Kępka - Bajerski, Władysław Lasoń, Stefan Martyka, Ludwik Tatarski.

Początek o godz. 20 punktualnie.

— **Niedzielna popołudniówka „Tekli" — po cenach popularnych!** Niedzielną popołudniówkę w Teatrze na Pohulance wypełni interesująca sztuka Jerzego Kossowskiego **„Tekla"** w koncertowym wykonaniu zespołu artystycznego, w reżyserii Dra Leopolda Pobóg - Kielanowskiego. Początek o godz. 16 (4 popoł.). Ceny popularne — od 0.25 gr. do 2.60.

— **„Wyzwolenie" — Wyspiańskiego — najbliższą premierą!** W Teatrze na Pohulance w pełnych próbach **„Wyzwolenie"** — Stanisława Wyspiańskiego w nowym ujęciu inscenizacyjnym Dra Leopolda Pobóg - Kielanowskiego. Nowa inscenizacja Dra Kielanowskiego obrała sobie za cel wydobycie z dramatu Wyspiańskiego cech aktualności, rzuconych na tło dnia dzisiejszego. Konrad Wyspiańskiego i jego walka — to uosobienie wyzwalania się każdego człowieka z tego wszystkiego, co nas krępuje w naszym locie do wielkości. Tak ujęty problem Konrada stanie się bliski specjalnie ludziom dzisiejszego pokolenia, żyjącego w szarej przeciętności, jęskniącego za wielkimi ideałami.

TEATR MUZYCZNY „LUTNIA".

— **Występy J.Kulczyckiej. Dzisiejsza premiera.** Dziś wchodzi na repertuar jedno z najpopularniejszych, a jednocześnie najcenniejszych dzieł Lehara ulubiona operetka **„Wesoła Wdówka"**, która się dobrze zasłużyła publiczności zamiłowanej w lekkiej muzyce. Operetka ta od lat wielu nie grana w Wilnie, otrzymała doskonałą obsadę ról, wystawę, oraz pomysłowe balety. Sądząc z zainteresowania **„Wesoła Wdówka"** zagości na naszej scenie czas dłuższy.

— **Jutrzejsza popołudniówka w „Lutni".** Jutro, o godz. 4 m. 15, ukaże się wspaniała operetka Kalmana „Marica" w premierowej obsadzie. Ceny zniżone.

— **„Bal w Sawoy'u"** po cenach zniżonych ukaże się **raz jeszcze** w poniedziałek.

Sala b. konserwatorium

Dziś i codziennie o 7.15 i 9.30 wiecz. występy teatru „Rewia Warszawska" p. t. „Dla ciebie Wilno". Rewia w 2 cz. 18 obr. Udział biorą: Wawa, Rożyńska, Hanusz, Zdanowicz oraz duet taneczny Mortieff.

— Czy matka twoja wie o tym, żeśmy wyszli?
— Hm, tak pół na pół/
— Co to znaczy?
— No, bo nie uważa ciebie za całego mężczyznę/

RÓŻNE

Giełda zbożowo-towarowa i lniarska w Wilnie

z dnia 23 września 1938 r.

Ceny za towar średniej handlowej jakości, za 100 kg. parytet Wilno, przy normalnej taryfie przewozowej (len za 1000 kg f-co wag. st. zał.) Ziemiopłody — w ładunkach wagonowych, mąka i otręby—w mniejszych ilościach. W złotych:

Żyto I stand. 696 g/l	14.75	15.25
„ II „ 670 „	14.25	14 75
Pszenica I „ 748 „	20.50	21.—
„ II „ 726 „	19.50	20.—
Jęczmień I „ 678/673 „ (kasz.)	—	—
„ I „ 649 „ „	—	—
„ III „ 620,5 „ (past.)	14.50	15.00
Owies I „ 468 „	14.75	15.25
„ II „ 445 „	—	—
Gryka „ 630 „	16.50	17.—
„ „ 610 „	16.—	16 50
Mąka żytnia gat. I 0—50%	29.50	30.25
„ „ „ I 0—65%	26.50	27.25
„ „ „ II 50—65%	—	—
„ „ razowa do 95%	20.—	21.—
Mąka pszen. gat. I 0—50%	40.50	41.—
„ „ „ I-A 0—65%	39 25	40.—
„ „ „ II 30—65%	33.—	34.—
„ „ „ II-A 50—65%	27.50	28.—
„ „ „ III 65—70%	21.—	21.50
„ „ pastewna	—	—
„ ziemniaczana „Superior"	—	—
„ „ „Prima"	—	—
Otręby żytnie przem stand.	8.—	8.50
Otręby pszen. śred. przem.stand.	10.—	10.50
Wyka	—	—
Łubin niebieski	10.—	11.—
Siemię lniane b. 90% f-co w. s. z.	44.50	45 —
Len trzepany Wołożyn	1550.—	1590.—
„ „ Horodziej		—
„ „ Traby	1550.—	1590. -
„ „ Miory	1370.—	1410.—
Len czesany Horodziej	—	—
Kądziel horodziejska	—	—
Targaniec moczony	700.—	740. -
„ Wołożyn	880 —	920 —

Nauka i Wychowanie

LOKALE

Celem uniknięcia nieporozumień prosimy na przekazach i czekach podawać cel wpłaty (ogłoszenie, prenumerata, kolportaż, ofiary).

Administracja „Kurjera Wil."

Kupno i sprzedaż

PRACA

LEKARZE

AKUSZERKI

BARANOWICKIE

REDAKCJA i ADMINISTRACJA
Konto P.K.O. 700.312. Konto rozrach. 1, Wilno 1
Centrala: Wilno, ul. Biskupa Bandurskiego 4
Redakcja: tel. 79. Godziny przyjęć 1—3 po południu
Administracja: tel. 99—czynna od godz. 9.30—15.30
Drukarnia: tel. 3-40. Redakcja rękopisów nie zwraca.

Oddziały: Nowogródek, ul. Bazyliańska 35, tel. 169; Lida, ul. Zamkowa 4/7, tel. 73; Baranowicze, Ułańska 11; Brześć n/B., Pierackiego 19, tel. 224; Pińsk, Dominikańska 40.
Przedstawicielstwa: Kleck, Nieśwież, Słonim, Stołpce, Szczuczyn, Wołożyn, Wilejka, Grodno — 3 Maja 6, Suwałki — Em. Plater 44, Równe — 3-go Maja 13, Wołkowysk — Brzeska 9/1.

CENA PRENUMERATY miesięcznie: z odnoszeniem do domu w kraju — 3 zł., za granicą 6 zł., z odbiorem w administracji zł. 2.50, na wsi, w miejscowościach, gdzie niema urzędu pocztowego ani agencji zł. 2.50.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetr. przed tekstem 75 gr., w tekście 60g r. za tekstem 30 gr, drobne 10 gr. za wyraz, kronika redakc. i komunikaty 60 gr za wiersz jednoszp. Do tych cen dolicza się za ogłoszenia cyfrowe tabelaryczne 50%. Układ ogłoszeń w tekście 5-łamowy, za tekstem 10-łamowy. Za treść ogłoszeń i rubrykę „nadesłane" redakcja nie odpowiada. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń i nie przyjmuje zastrzeżeń miejsca. Ogłoszenia są przyjmowane w godz. 9.30 — 16.30 i 17 — 19

Wydawnictwo „Kurjer Wileński" Sp. z o. o. Druk. „Znicz", Wilno, ul. Bisk. Bandurskiego 4, tel. 3-40 tłocz. u E. Kotlarewskiego, Wileńska 11 Redaktor odp. Józef Onusajtis